

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bilka-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékalomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8-70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Pétain átvette a francia hadsereg főparancsnokságát és Darlanhoz táviratot intézett

„Parancsot adtam arra, hogy a támadással szemben védekezni kell, ezt a parancsot fenntartom“

Német repülőgépek és tengeralattjárók támadták meg az amerikai és angol hajókat a francia afrikai partok előtt

Casablanca parancsnoka visszautasította az amerikai ultimátumot — Oran még a franciák kezén van, de nagy veszélyben forog — A tuniszi bey átengedi az amerikai csapatokat

Új vidékeket, új területeket és városokat ért el a háború vihara Francia-Afrikának több pontján folynak a harcok a partraszállt amerikai erőkkel. Tegnap azt írtuk, hogy nem lehet tisztán látni a helyzetet, de ma sem lehet mást írni. Már az is növeli a zavart, hogy ellentétes forrásokból érkeznek a hírek. A francia kormány székelyéről, Vichyből származó jelentésekkel ellentétesek az amerikai megszállás alá jutott Algiriből érkező hírek és megint mást mondanak a Svájcban át érkező táviratok, vagy éppen a londoni vagy washingtoni közlemények. Jó néhány nap kell, míg a kődbe és füstbe burkolt afrikai vidékeken kialakul a helyzet és erről tudomást szerzünk.

Az bizonyos, hogy a partraszállt amerikai csapatok Francia-Afrika több pontján ellenállásra találtak. A francia fővezérelt kérdése megoldást nyert.

PÉTAINE TÁBORNAGY

átvette a francia földi, tengeri és légi erő főparancsnokságát.

Erről a francia államfő kabinetirodájában közleményt adott ki: Pétain tábornagy, államfő kedden 12 óra 30 perckor a következő határozatot hozta:

„Darlan tengernagy távollétében azonnali hatállyal átveszem a főparancsnokságot a szárazföldi, tengeri és légi erők felett és a következő parancsot adom: Teljesítse mindenki kötelességét feylelemmel, rendben és nyugalomban!“

DARLAN TENGERNAGY

volt eddig a francia erők főparancsnoka. Hogy Pétain vette át a főparancsnokságot, ez a tény valószínűsíti, hogy Darlan tengernagy, az eddigi főparancsnok az amerikai fogságába került.

A Darlan amerikai fogságba kerüléséről szóló hírt a berlini Wilhelmstrasse nem cáfolja meg, hanem annak megállapítása mellett, hogy francia részről mindeztől függetlenül az eseményről hivatalos jelentést nem adtak ki, a hírt nagyjában valószínűsítik, azzal a felleveséssel, hogy Darlan Algiriban fogták el az amerikaiak, ahonnan már ellávozni nem tudott.

PÉTAINE TÁVIRATA DARLANHOZ

Ejzel folyamán Vichyből jelentik:

Pétain tábornagy Darlan északafrikai parancsnok tábornokhoz a következő táviratot intézte:

„Parancsot adtam arra, hogy a támadással szemben védekezni kell, ezt a parancsot továbbra is fenntartom.“

Most még rejtélyesebbé válik Darlan szerepe és hol tartózkodása. Aligha lehet fogságban, ha az államfő ellenállásra hívja fel.

A HELYZET.

MAROKKÓBAN ÉS ALGIRBAN áttekinthetetlen és zűrzavaros — mondják jól értesült párisi körökben.

Az amerikai megszállás alá került Algiriből azt jelentették, hogy az amerikai harcok sikeresen bevonultak Oranba és megszállták St. Cruz erődöt, valamint azt a magaslattal, amely az egész erőd mögött van.

Ezzel szemben Vichy azt jelenti, hogy Oran francia kézen van és bár az amerikai csapatok körülzárták de a város felmentésére irányuló hadműveletek folyamatban vannak.

A FRANCIA ÁLLAMI RÁDIÓ-ÁLLOMÁS

keddi félegy óras adásában áttekinthetetlen nyújtott a pillanatnyi helyzetről Észak-Afrikában.

A külföldön elterjedt hírekkel szemben — jelentette a rádió — Oran városa a franciák kezén van. A város déli részét sikerült megtisztítani az ellenségtől.

A marokkói helyzetről a rádió elmondja, hogy a francia csapatok folytatták az ellenállást.

A korábbi hírekkel szemben a rádió megállapítja, hogy Mogadorban és Agadirban nem szálltak partra angol-amerikai csapatok.

Tunisban továbbra is teljes a nyugalom. Az élet magában Tunis városában a rendes keretek között zajlik le.

AZ AFRIKAI HELYZETRŐL

Vichyből a következőket jelentik az „Interinf“: Mindenekelőtt már meg lehet állapítani, hogy az amerikaiak esalódtak abbéli reményességükben, hogy többé-kevésbé sikerült partraszállási kísérletek folyamán Marokkóban, Algériában és Francia Észak-Afrikában degaulleista felkelést szítani. A katonai helyzet ebben a pillanatban kö-

rülbelül a következő képet mutatja: Tunisban teljes a nyugalom. Algiriban Algir városa felett az ellenőrzés az amerikaiak kezébe került. Oran nagy veszélyben forog. A városról keletre és nyugatra az amerikaiaknak részben sikerült partraszállani. Algériában a betörés csak úgy sikerült, hogy a szárazföldi haderő egy része a degaulleistákhoz pártolt. Ezt semmiestre se lehet Eisenhower amerikai tábornoknak érdeméül betudni.

Mialatt az amerikai nagy hajókaravánok kivonultak Gibraltárból és elhagyták biztos őrhelyüket, állandó ellenőrzés alatt álltak a levegőből és ki voltak téve a német bombázók támadásainak. Az egyik nagy szállítóhajó, egy cirkáló és egy közepes vontatóhajó súlyos találatot kapott, amikor a hajókisérletek az algiri partok elleni támadásra sorakoztak fel. Egy német tengeralattjáró torpedója 18.000 tonnás hajót talált el és annyira megrongálódott, hogy mozdulatlanul oldalra dőlve állva maradt.

CASABLANCA PARANCSONKA VISSZAUTASÍTOTTA AZ AMERIKAI ULTIMÁTUMOT

Az amerikai parancsnokság ultimátumot intézett Casablanca parancsnokságához, amelyben a város átadását követelik. A francia parancsnok az ultimátumot visszautasította, mire a harcok ismét megindultak.

A jelentések szerint ezekben a harcokban elsősorban Vichyhez hű csapatok vesznek részt.

MI LESZ A KÖVETKEZMÉNY VICHY, BERLIN ÉS RÓMA VISZONYÁBAN?

Az amerikai és angol partraszállással kapcsolatban felvetették a berlini Wilhelmstrassen a kérdést, vajjon ennek az akciónak nem lesz-e diplomáciai következménye Vichy, Berlin és Róma viszonyában? A Wilhelmstrasse szóvivője azt felelte, hogy egyelőre ezzel a kérdéssel kapcsolatban semmit sem mondhat, mert az erre vonatkozó események most vannak folyamatban.

Német katonai körökben meg erősítik azt a hírt, hogy a tengelyhatalmak repülőgépei már beleavatkoztak az északafrikai gyarmatokon folyó harcokba.

A tegnapi német hadijelentés már beszámol az amerikai és

angol tengerészeti erők és hajók ellen a francia afrikai partok előtt lefolytatott támadó akciókról és eredményeiről. Ebben az akcióban német repülőek és tengeralattjárók vettek részt.

Berlini jelentés szerint ottani illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy Franciaország ellenállását a tengelyhatalmak katonai segítségével részeseik.

ROOSEVELT ES A TUNISZI BEY

Politikai vonalon nagy feltűnést keltett az a hír, amely beszámol arról, hogy Roosevelt a tuniszi beyhez fordult és átvonulást kért az amerikai csapatok számára. Berlin ebben az eseményben megerősítést látja annak a szándékának, mellyel Roosevelt tulajdonképpen Franciaországot gyarmataitól elkülöníteni akarja és védnökségi területeit saját hatalmi köre alá vonni megpróbálja. Államjogi szempontból ugyanis Rooseveltnek a védnöklő francia hatóságokon keresztül kellett volna a beyhez fordulnia.

Newyorkban hivatalosan közölték, hogy a tuniszi bey engedélyt adott az amerikai csapatoknak a tuniszi területen való átvonulásra.

ROOSEVELT AZ ELINDÍTÓ — MONDOTTA CHURCHILL

Churchill angol miniszterelnök a londoni főpolgármester évi szokásos díszében — mint az angol hírszolgálat jelenti — az Egyesült Államok afrikai hadműveleteivel kapcsolatban kijelentette, hogy Roosevelt az elindítója ennek a vállalkozásnak. Ő maga, Churchill, csak az ő tevékeny és szorgalmas helyettese. Egyébként — mondotta Churchill — Angliának semmiféle területszerű szándékai nincsenek Észak-Afrikában és sehol a világon. Az angolok azonban meg akarják tartani, ami az övék.

A HANGULAT SPANYOLORSZÁGBAN

Hogy fogadta Spanyolország az afrikai események híreit? Erre az érdekes kérdésre két jelentés ad választ.

Madridból jelenti a Stefani iroda, hogy az északafrikai események megmozgatták Spanyolország közvéleményét, amely nem lát biztosítékot abban az angol-amerikai nyilatkozatban,

amely szerint a harcok a spanyol felségterületet nem fogják érinteni. Utalnak arra, hogy ilyen megnyugtató sok már sok állammal önállóságába kerültek.

Az „Interinf“ szerint az északafrikai események, amelyek közvetlen közelségükben fogva Spanyolország szempontjából nagy jelentőségűek, a spanyol lakosság, de különösen a véderő és a falange egyöntetű elutasítást váltotta ki. Az angol-amerikai támadás, tekintettel bizonyos körülményekre, Spanyolország szempontjából is veszélyes. Spanyolországot most a falange fejelemzetsége és a véderő nyugalma jellemzi. Várnak arra, hogy Franco tábornok döntson, mert senkisésem akar ennek elche vágni.

HÍRESZTELESEK TÖRÖKORSZÁGRÓL ES A SPANYOL FÉLSZIGETRŐL

Berlini politikai körökben — mint jelenti — feltűnt, hogy mind az United Press, mind a Daily Express amerikai hírszolgálati irodák arról a lehetőség-ről beszélnek, hogy Németország politikai és katonai fejlemények során Törökországot át történő átvonulásra is gondolhatna. Tekintettel a török államelnökre Törökország magatartásáról tett legutóbbi nyilatkozataira, Berlinben rendkívül jellemzőnek tartják, hogy az ellenség milyen propagandaszervezetekkel kísérletezik. Ugyanakkor nagyon figyelemreméltónak tartják berlini körökben az United Pressnek azt az állítását is, hogy a szövetségesek bizonyos tengelyszándékok megelőzése érdekében nem csak Spanyolországot, hanem az egész spanyol félszigetet is megszállhatják. Berlinben azt hiszik, hogy ilyen szándékok Lisszabonban és Madridban annál nagyobb idegenkedést váltanak ki, minthogy épp amerikai és angol oldalról tetek nemrég formális garanciányilatkozatokat a két ország birtokállományát illetően.

KANADA ÉS MEXIKÓ SZAKITOTTAK FRANCIAORSZÁGGAL

A kanadai kormány megskatította a diplomáciai kapcsolatokat Franciaországgal.

TÖKÉS FOTO

A cölitüdatos egészségépe. Az egyik legfontosabb szabálya az, hogy az ember hetenként legalább egyszer, lefekvéskor, egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igyon, mert ez a gyomorot és a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Camacho mexikói államelnök hétfőn éjszaka kijelentette, hogy a mexikói kormány megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Vichyvel.

AZ EGYIPTOMI HELYZETRŐL
az NST tájékoztató iroda a következőket jelent: Eddig nem sikerültek a 8. angol hadsereg kísérletei, hogy El-Alamein feladása után érintkezésbe kerüljön a német-olasz hadsereg zömével. A legutóbbi napok hatalmas felhőszakadással és hozzájárult ahhoz, hogy az angol gépesített erők mozgási lehetősége erősen beszűkült.

Zürichben át is azt jelentik, hogy egész Észak-Egyiptomban

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Novorosszijk és Tuapsze közötti hegységben helyi jelentőségű harci tevékenység közben elfoglaltunk néhány magaslatot és több helyen visszavetítettük az ellenséges támadásokat.

A Terek-szakaszon rendkívüli kedvezőtlen időjárás és terepviszonyok hátráltatták a német és román csapatok támadó harcait. Bár az ellenség erős ellen-támadásokat hajtott végre, kemény harcokban előbbre jutottunk.

Mozdoktól északra egyik támadásunk, amelyet heves hóvihár közepette hajtottunk végre, megsemmisített egy szovjet lo-

48 órája felhőszakadással és nagy áradások vannak. A sivatag valóságos tengerré vált. Még a nagy tengerpart melletti gépkocsit is víz alatt áll. Emlait Montgomery csapatainak elnyomulása meglassult. Harcaikat jelentenek Sidi el Barrani környékéről és Halfaya szomszédságából. De úgy látszik, hogy Rommel tőrfőlt Halfayától nyugatra és délnyugatra vonják össze és itt készül ellentámadásra.

FAGY

A KELETI CSATATEREKEN

A „Die Tat” jelentése szerint Leningrádtól Kurszkiig az arcvonalon a hőmérőket fagypontra alá szállított. Az éjszakai fagy átlag mínusz 6-8 fokra szállt. Erősebb hóesésre esupán néhány hét múlva számítanak. A fagy megfagyott és árokállások készítése már csak robbantások útján lehetséges. Az arcvonalon a jelek szerint előkészületek történtek a téli hadviselésre. A harcok egyes helyeken már megkezdődtek.

vaszredet és egy másik ellenséges erőcsoportot.

Sztalingrádban rohamcsapattevékenység folyt. A doni arcvonalon román csapatok a támadó ellenséget ellenlökéssel visszavetítették. Rohamosztatok Voronyezstől északnyugatra megsemmisítettek több ellenséges kiserődöt, azok legénységével együtt.

A középső és északi arcvonal-szakaszon erős harcirepülőgépkötelleink összpontosított támadásokat hajtottak végre az ellenség utánpótló forgalma ellen. Nagyforgalmú pályaudvarokat romboltunk szét és több vonatszerelvényt, valamint ellátási raktárt találtunk telibe.

Francia-Afrikában

Stockholm, nov. 10. (MTI) A londoni rádió közlése szerint az északafrikai szövetséges haderők főhadiszállása hivatalosan közzéte, hogy Saffi és Fedala város a szövetséges csapatok vasárnap elfoglalták

Stockholm, nov. 10. (MTI) Az angol rádió közlése szerint a casablancai francia erők parancsnoka visszautasította a felkínált fegyverszünetet. A harcok újra megkezdődtek. A franciák hevesen ellenállnak.

Vichy, nov. 10. (OFI) Az elmúlt 24 óra leforgása alatt két jelentős esemény történt Észak-Afrikában. Mint jelentik, Casablanca szélességében Jean Bart francia páncélos hajó haditevékenységbe kezdett. Mint ismeretes, az amerikai csapatok partaszállítását a német zuhanóbombázók megjelenése előtt csak a partvédelmi ütegek és a francia torpedóvetők igyekeztek megakadályozni. Saffi után elesett Liautey kikötő és Meheyda. Az ellenség folytatja a partaszállítási hadműveleteket Mozadornban, Agadirnál, Fede és Saffi belsőegységénél. E két utóbbi helységeket partvédelmi harcok folynak. Casablanca komoly veszélyben van. A védelmet tovább szervezik, azonban a meglepetés hatása a támadóknak kedvez.

Algírban a katonai helyzet sokkal komolyabb, mint volt.

Egyre súlyosabb a helyzet Severe és Philippeville városok védőinek, akik ennek ellenére makacs ellenállást fejtenek ki.

Vichy, november 10. (OFI) A tájékoztató minisztérium közli: Északafrikában a helyzet kedden hajnali négy órakor a következőképpen alakult:

Marokkó. Csapataink feltartóztatták a Fedala, Saffi és Port Liautey vidékén partaszállítást ellenséges csapatokat. Port Liautey és Saffi vidékén az ellenséges elnyomulás megakadt. Casablanca határában csapataink a számbeli fölényben lévő ellenséges páncélos erők kemény támadásaival szemben is még mindig tartják állásaikat a várostól keletre. Casablancát hevesen lövi az ellenség, de továbbra is ütegeink, partvédő ütegeink és a Jean Bart ágyú erőteljesen válaszolnak. Tüzzel megállították az amerikai csapatokat néhány km-re a várostól. Hétfőn közölt értesülésekkel ellentétben Mogador és Adagir környékén nem történt partaszállítás.

Oran. Az ország belsejéből érkező osztagaink Oran város irányában vonulnak, hogy megkíséreljék a város felmentését. Orleansville és Blida vidékén csapataink érintkezésbe léptek az ellenséggel. Nogues tábornok

Női és férfikabát

szövetkülönlegességek

nagy választékban

Kőrösi László cég

Ferenc József út 38.

csapatai nagyszerűen harcolnak. 48 órán belül háromzben foglalták vissza Meghediat és ezzel kényszerítették az ellenséget, hogy partraszállási műveleteit felfüggeszesse.

Algir. Egy amerikai hadosztal Algir városából jövet Bon Saada irányába ment. Csapataink azonban erőteljes ellenállásra készültek és szilárdan tartják állásaikat Blida és Kolea vidékén.

Oran. Oran városának határában lévő amerikai csapatok ellen heves ellentámadásokat indítottunk. Az ellenség 20 repülőgépet lelőttük.

Chatel fő kormányzó, aki Franciaországból sok veszély között jutott el Északafrikába, elfoglalta helyét és Setipből irányítja a francia kormány nevében az ügyeket. Ő a lelke a polgári ellenállásnak. (MTI)

Vichy, nov. 10. Az OFI-iroda algiri jelentése szerint hétfőn délután 17 óra 30 perctől 18 óráig *stukkák egymást követő hullámokban* támadást intéztek az algiri kikötő ellen, amikor amerikai csapatok szálltak partra.

Bár a légvédelmi tüzérség hevesen lüszelt a kikötő fölött köröző vadászrepülőgépek is közbeleptek, a zuhanóbombázó gépek ledobták bombáikat. Két amerikai hadihajót találtak éri. A hadihajók fedélzetén tüzek ütöttek ki. (MTI)

Vichy, november 10. (NST) Hivatalosan közölték, hogy a casablancai kikötőben állomásozó *francia hajóraj*, amely egy cir-

kálóból, több tengeralattjáróból, valamint a Jean Bart csatahajóból állott; *10 óras küzdelmet folytatott a támadó hadihajókkal és teljesen megsemmisült*, a Jean Bart kivételével, amelynek sikerült elmenekülni.

La Linea, nov. 10. (OFI) Kedden a Furious repülőgépanyahajó és hat torpedóromboló védelme alatt egy 22 kereskedelmi hajóból álló brit hajókaraván érkezett a gibraltári kikötőbe. A 22 hajó között négy nagy tonnatartalmú és két tartályhajó is volt. Az Atlanti óceán felől befutott hajókaravánt 14 amerikai bombázó gép kísérte. (MTI)

La Linea, nov. 10. (OFI) Kedden délelőtt 11 óra 30 perckor brit gyártmányú, de amerikai felségjelet viselő repülőgép hagyta el Gibraltárt, 20 közülök a Földközi tenger, tíz pedig az Atlanti óceán irányában. Négy kétmotoros amerikai repülőgép is elhagyta a gibraltári repülőteret és kelet felé vette útját. Állandóan nagyszámú vadászrepülőgép teljesít szolgálatot a Földközi tenger és az Atlanti óceán felé eső környéken. (MTI)

Újabb hajókaraván érkezett Gibraltárra. Ezuttal a Nelson páncélos hajó, egy cirkáló, több torpedóromboló és két csapatszallítóhajó vetett horgonyt a kikötőben. (MTI)

Vichy, nov. 10. (OFI) A kedde virradó éjszaka három amerikai repülőgép elrepült a touloni kikötő fölött. A légvédelmi ütegek nyomban tüzelni kezdtek, mire a repülőgépek visszafordultak. (MTI)

LEGUJABB

Vichy, november 10. A francia tájékoztató minisztérium közölte: *12 órakor: Az Észak-Afrikából érkező hírek alapján megállapítható, hogy kedden délután nem állott be változás a katonai helyzetben. Teljesen alapatlannak bizonyultak azok a külföldön terjesztett híresztelések, amelyek szerint amerikai csapatok beha-*

toltak Tuniszba és Bizerta felé nyomulnak előre. A marokkói partok mentén beállott rossz időjárás és az Atlanti óceánon dúlő vihar erősen zavarja a partraszálló amerikai csapatok ellátását és megerősítését. Csapataink lankadatlanul folytatják a harcot.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli. Északafrikában a német és olasz csapatok tovább nyomultak nyugat felé. — Előrenyomuló ellenséget heves utóvédharcokban visszatartottuk. A német vadászrepülőket öt angol vadászgépet lelőttek.

Harcirepülőgépreideink és tengeralattjáróink nappali és éjszakai nagyvonalú támadásaikkal az amerikai és angol tengerészeti erők és szállító hajók elleni harcokban a francia északafrikai partok előtt újabb eredményeket értek el. A harcirepülőgépek felgyújtottak egy cirkálót és bombatalálattal megrongáltak egy másik cirkálót. Azonkívül súlyosan és többszörösen eltaláltunk bombákkal nyolc nagy kereskedelmi hajót, közöttük egy 19 ezer tonnás

személyszállítóhajót és egy tizezertonnás szállítóhajót. — A tengeralattjárók elsüllyesztettek egy 14 ezer tonnás csapatszallító hajót és torpedótalálattal megrongáltak egy 18 ezer tonnás csapatszallító hajót, továbbá elsüllyesztettek egy korvettet.

Éjszakai támadás folyamán egy biztosított cirkálókötél elleni harcokban a tengeralattjárók megtorpedóztak két ellenséges hadihajót és közülük az egyik felrobbant, a másik elsüllyedését a nagyfokú füstködés következtében nem lehetett megállapítani.

Az olasz főhadiszállás közleménye: *Az egyiptomi arcvonalon újabb átcsoportosított hajítottak végre az olasz-német katonai egységek és heves harcokban feltartóztatták az ellenséges nyomást. A német vadászrepülőgépek légi párvíadalokban lelőttek öt angol repülőgépet.*

A Földközi-tenger nyugati részén a tengely légiereje sikeresen folytatta támadásait az angol-amerikai tengeri erők ellen. A kedde virradó éjszaka ellenséges repülőgépek robbant és gyújtó bombákat dobtak le Cagliari környékére és némi

károkat okoztak Uta lakóházai-ban. Az áldozatok száma egy halott és hat sebesült.

Nyugati légiháború

Angol bombázók a kedde virradó éjszaka bombákat és gyújtóbombákat dobtak Észak- és Északnyugatnémetország néhány helységére. Lakosságnak csekély veszteségei voltak. Ezeknél a támadásoknál és a megszállott nyugati területek partjai ellen végrehajtott nappali támadásoknál az ellenség 20 repülőgépet veszített, közöttük több négymotoros bombázót.

A haditengerészet messzehordó ütegei és a hadsereg tüzérsége lötte Dower és Folkestone ellenséges ütegállásait a csatorna partján és egyéb célokat a csatornán.

Hitler távirata az olasz királyhoz

Berlin, nov. 10. (NTL): A Führer főhadiszállásáról közölték a Német TI-vel: *A Führer az olasz király és császár születésnapja alkalmából a következő táviratot intézte:*

Kérem felségedet fogadja születésnapja alkalmából legszívesebb szerencsekívánataimat. Hűséggel emlékezve a velünk szoros fegyverbarátságban harcoló olasz nép iránt, a legszíntebben kívánom ebből az alkalmából Olaszország holdagabb és dicsőségesebb jövőjét.

A Kormányzó Ur új főhadsegéde

A Kormányzó Ur vitéz Keresztes-Fischer Lajos vezérezedest saját kérelmére, felmentette főhadsegédi és katonai irodái szolgálattal állása alól és helyébe vitéz *dálnoki lóf Miklós Béla* altábornagyot nevezte ki. Az erre vonatkozó legfelsőbb kéziratok így szólnak:

Kedves Vitéz Keresztes-Fischer Vezérezedes! Ismétellen előljeszített kérelmére Önt főhadsegédi és katonai irodám főnöki állása alól felmentem. Távozása felett érzeti őszinte sajnálatomnak kifejezése mellett az alkalommal különös megelégedéssel gondolok közel negyvenéves katonai pályafutására, amelynek folyamán úgy a békében, mint a háborúban különböző fontos beosztásokban olyan kiváló munkálkodást fejtett ki és amely szolgálatai közül felelte értékesek azok, amelyek mint közvetlen munkatársam és tanácsadó főhadsegédi és katonai irodám főnöki minőségében teljesített. Amidőn érdememben gazdag szolgálatait legmeklegebb köszönetemmel nyilvánítom, annak a reményemnek adok kifejezést, hogy kipróbált tudására és munkásságára továbbra számíthatok. Kell Budapestben 1942. október 29. napján. *Horthy s. k. Vitéz Nagy Vilmos s. k.*

Kedves Vitéz Miklós Altábornagy! Kinevezem Önt 1942 évi október 14-ével főhadsegédemé és katonai irodám főnökévé. Kell Budapestben, 1942 október 29. napján. *Horthy s. k. Vitéz Nagy Vilmos s. k.*

Új kormány Dániában

Koppenhága, nov. 10. (NTI) A dán király Schavenius eddigi külügyminisztert bízta meg az új kormány megalakításával.

Az új dán kormány külpolitikai szempontból legfontosabb feladatának tekinteti majd, hogy mindent elkövessen a jóviszonyok csatlakozásának megteremtésére Németország és Dánia között.

Viaszínház mozaó
A nagy siker miatt prolongálva s így még ma 5 és 7 órakor utoljára a legszebb, a legmeghatóbb szerelmi regény.
Asszony szív
Fős.: Zarah Leander, Viktor Staal, Paul Hörbiger.

Hungária Filmszínház
Garcia futárja
Izgalmas kalandordráma. Wallace Beery, John Boles, Barbara Stanwyck.
Főszereplők: Világhírű! Előadások: 5 és 7 órakor.

Apoló filmszínház
MURÁTI LILI—PÁGER ANTAL a főszerepben
Házasság
A mai modern társadalom tükré.
Következő műsorunk: **A HALÁLOS CSÓK** Karády Katalin a főszerepben.

Ma csak egy szempont lehet előtünk, az, hogy magyarok vagyunk

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter beszéde a rend és nyugalom biztosításáról, a közigazgatás feladatairól, a tisztviselői kötelezségeiről, az orvosok, a zsidó orvosok alkalmasságának értékeléséről, az ONCSA műk. és f. sz.

A nemzetiségeinktől nem hűségnyilatkozatokat, hanem feltétlen hűséget várunk és követelünk

A képviselőház megkezdte a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását, amelyet Hunyady-Büszös Endre előadó ismertetett. Bejelentette, hogy a közigazgatás decentralizációja már elindult a maga útján. A továbbiakban a közigazgatásügy továbbfejlesztésének szükségességét hangsúlyozta.

Ezután Bakó László (Magyar Megújulás Párt) beszélt. Bevezetőben arról szólt, hogy a belső frontnak méltónak kell lennie a honvédekhez. A rendőrségnek a honvédekhez adnak lehetőséget. Saját egészségügyi szolgáltatást és saját kórházat sürgett a rendőrség részére. A csendőrségről szólván magaslátán áll, méltatlant a csendőrség munkáját és kérte a csendőrök napidíjának a felemelését. Kérte a belügyminisztert, hogy a legerélyesebben törje le a baloldali mozgalmakat. Végül a Galiciából bevándorolt zsidók aknamunkájáról beszélt és letét a ház asztalára egy Déli-videken terjesztett zsidó röpcedulat.

Köszövény Pál (MÉP) örömmel állapította meg, hogy a költségvetésben a népjóléti és szociális célokra lényegesen többet fordítanak, mint a korábbi években — Ezután az állami igazgatás modernizálásáról beszélt és hangsúlyozta, hogy ezt úgy kell végrehajtani, hogy az ősi hagyományok megőrzésének. A jegyzői körülterheléséről szólt, hogy a kórházak alakulják is a jövő, az államigazgatási rendszer nagy részben a jegyzők vállain fog nyugodni. Éppen ezért nagy probléma a jegyzői kör utánpótlásának kérdése. Örömmel üdvözli a közbiztonsági, közigazgatási és gyermekvédelmi kiadások felbecsülését.

Maróthy Károly (Nyilaskeresztes Párt). Beszéde elején a tuberkulózis pusztításáról beszélt és a gyógyítás intézményességét tételek szükségességét hangsúlyozta. Elismeréssel szólt az ONCSA működéséről. Nagy súlyt kell helyezni arra, hogy a falvakba is jusson orvos. A lakás-kérdés megelőzői rendezését sürgette, majd a beföldi kommunista aknamunka ellen kért sürgős és határozatos intézkedéseket.

Paál Árpád (Erdélyi Párt) rámutatott arra, hogy országunk mai háborús viszonyok közepette is abban a szerencsés helyzetben van, hogy egészen rendezett viszonyok között él országunk. Ezt a jogrend fenntartásának köszönheti. Meltatta az ONCSA szerepét, mely rövid két éves fennállása alatt terebélyes fává nőtt. Ezután a csendőrség és rendőrség nagy feladatáról beszélt. Meltatta a csendőrök és a

rendőrök nehéz munkáját. Rámutatott arra, hogy ez a két szervezet nemcsak ma, hanem majd az eljövendő béke idején is frontszolgálatot végez. Kérte a csendőrség, rendőrség helyzetének a lehetőleghez képest való megjavítását.

Donáth György hangoztatta, hogy a közigazgatás terén sok a tennivaló. A tisztviselőhány pótlására a tisztviselők gyorsabb kiképzését tartja megfontoltnak. A közigazgatásügynek a megelőzés alapjára kell helyezkednie. Nagy elismeréssel szólt az ONCSA működéséről, majd a lakás-kérdés terén erőteljes intézkedéseket sürgett. Beszéde végén azt kérte, hogy a legkönnyebb eszközökkel kell lesújtani azokra, akik a belső rendet megakarják bontani.

Mátéffy Viktor egyesült keresztény párti vezérszónok szólt fel ezután:

Mátéffy Viktor arról beszélt, hogy amíg katonánk győztesen véghez viszik munkájukat, a katonai arcvonalon, addig itthon azon kell dolgoznunk, hogy a belső front meg ne inogjék.

Spák Iván a közbiztonság és a közrendes élet ellátásának kárpát-aljai vonatkozásairól beszélt. A költségvetést elfogadta.

Ince András a közigazgatási kérdésekről szólván hangsúlyozta, hogyha az egész közigazgatás reformjával nem is lehet előállítani, szükséges, hogy bizonyos kérdésekben már most legyenek változások. Kívánatos volna a szociális és egészségügyi minisztérium felállítása. Hosszasabban beszélt az orvoskérdésről és különösen azt sürgette, hogy a zsidó orvosok keresztény orvosok rovására, kik katonai szolgálatot teljesítenek ne huzhassanak hasznót.

Vitéz Lukács Endre kérte a minisztert hogy mielőbb hozza a ház elé a közigazgatás reformját. A tisztviselőtársadalom anyagi helyzetéről szólt ezután és hangoztatta hogy a tisztviselői helyzetet javítani kell. Elismeréssel szólt a közrendről. Súlyos történelmi feladatok megvalósítására a nemzet csak akkor lesz alkalmas ha a belső rend szilárd alapokon nyugszik. Kéri a minisztert hogy minden erejével segítsen le azokra akik a mai időkben megakarják zavarni az ország nyugalmát.

Budinszky László szintén a közigazgatás reformszükségességéről beszélt. A lakás-kérdés megoldását sürgette.

Szabó Zoltán a tisztviselői társadalom működéséről szólván kifejtette hogy közigazgatási tanfolyamokra igen nagy szükség van.

A belügyminiszter beszéde

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra.

— Amikor ezt a költségvetést a kormány összeállította és betervezte — folytatta beszédét a belügyminiszter — tudatában volt annak hogy az ország helyzete ma egészen más követelményeket támaszt a költségvetéssel szemben mint amilyeneket támasztott a háború előtt.

— Mindazonáltal lényeges szempontok ebben a költségvetésben épüvén érvényesülnek mint normális körülmények között összeállított költségvetésben.

Az ország mai állapota — folytatta a belügyminiszter — egész kormányzatának de elsősorban a belügyminiszternek aki a rend fenntartásának minisztere kötelességévé teszi éspedig, fokozottabb mértékben, hogy az országban a rendet és a nyugalom biztosítsa. Nemcsak a karhatalmi eszközökre gondol, mert ezek végső és soha teljesen kielégítő eszközök a rend és nyugalom biztosítására, de gondol azonban a

közigazgatásra, amelynek helyes funkcionálása a legjobb biztosítóka az ország rendjének és nyugalomának. És gondol azonkívül azokra a szociálpolitikai feladatokra, amelyek szintén biztosítják a belső rendet.

— Az a kötelesség háruul a kormányra, hogy minden olyan ténnyel küszöböljön ki a közigazgatási apparátus keretéből amely akadályos lehet a rendnek és a köznyugalomnak.

A belügyminiszter ezután az ellenzéki oldalról felvetett kifogásokra tért ki, amelyek a közigazgatási apparátus működésével vannak összefüggésben, majd hangoztatta, hogy ez az apparátus ma egy olyan próbátétel előtt áll, amely előtt még soha nem állott. Ez a közigazgatási apparátus ma körülbelül egy kétharmadrészeben megnagyobbított területen kell, hogy működjék anélkül, hogy kellő utánpótlás biztosított lett volna. A legnagyobb elismeréssel szólt azokról a teljesítményekről, amelyeket a közigazgatás nyújtott. De

az elismerés hangja mellett nem térhet ki annak hangsúlyozására elől sem, hogy mindazokat a kárhóztatandó ténnyeket, melyek felbukkannak, irgalmatlanul ki kell irtani. A mai időkben teljesen megengedhetetlen dolog hogy a közigazgatás türelmetlenül és meg nem felelő módon bánják a közönséggel. A tisztviselői jogosan hivatkozhatik arra, hogy túl van terhelve és ideges, de a nagy közönség is nyugodtan hivatkozhatik arra, hogy ideges és a különböző rendeletekkel szintén túl van terhelve.

— A tisztviselőnek kötelessége ezeket a körülményeket figyelembe venni és a tisztviselő állásánál fogva tartozik a maga idegeit ráncba szedni és fékmentani. Véget kell vetni annak, hogy a tisztviselő különbséget tegyen ember és ember között. Ezen reformtörvényekkel segíteni nem lehet. Ha a jó szó nem segít, kíméletlen eszközökkel üt oda, ahol ilyen hibákat lát.

A belügyminiszter a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a kormány politikájának belső vonalában a szociális gondoskodás áll. Felhozta ellene azt a vádat, — hogy már 1932 óta hangoztatja a közigazgatás átfogó reformjának szükségességét és még mindig nincs ezzel készen. Tapasztalta, hogy komoly és nagy dolgokat nem szabad elhamarkodni és nem szabad a pillanatnyi helyzetnek szemszögéből nézve cselekedni. A jelenlegi kormány arra a megállapításra jutott, hogy a reformjavaslatoknak csak azokat a részeit veszi elő, amelyek nem járnak az ország egész közigazgatási szervezetének mélyreható átalakításával és így nem következhet be a különben elkerülhetetlen zökkenő. Ez nem jelenti azonban azt, hogy nem hozza a ház elé már most azokat a javaslatokat, amelyek közelebb visznek az általános elgondolás megvalósításához s most zökkenő nélkül keresztülvihetőek.

Sok szó esett a községek helyzetéről és különösen a községi teherviselés aránytalanságairól. Évek óta foglalkozik azzal, hogyan lehetne megfelelő arányosságot elérni. Ennek a problémának a végleges megoldását a közigazgatási reformja körébe tartozik. A községi terhek aránytalanságának kiküszöbölésére szolgál most már a belügyi tárca költségvetésében a községi segély alapja.

A közigazgatási kérdések vizsgálatára áttérve, a miniszter mindenekelőtt köszönetet mondott közigazgatási munkatársai felé. A legnehezebb kérdés az orvoshiány kérdése. Egészen kétségtelen hogy az orvoshiány fenn áll, amelynek oka az, hogy az utóbbi időben sokkal kevesebb orvos került ki az egyetemokről, — mint régebben. A visszacsatolt területek sokkal kevésbé voltak ellátva orvossal, mint az anyaország. A zsidótörvény a zsidó orvosok jelentékeny részét kiküszöbölte és végül a mozgósított hadsereg szintén sok orvost vett igénybe. Ennek következtében az ország jelentékeny területén nagyon szűken vagyunk ellátva orvosokkal. Állandóan tárgyalásokat folytat arról a kérdéssel, mert ezen a hiányon feltétlenül segíteni kell. Minden i gyezekete oda irányul, hogy ökonomikus kihatás nélkül lehetőleg keresztény orvosokkal oldja meg a kérdéseket, de olyan kényszerhelyzetben vagyunk, hogy igénybe kell vennünk a zsidóorvosokat. Ezt azonban olyan módon kívánjuk, hogy zsidó orvost csak olyan pozícióba állítsunk be, ahol nem dolgozik önállóan hanem megfelelő ellenőrzés alatt áll.

A szélsőjobboldali képviselők közbeszólására azt válaszolta, — hogy nagyon jól tudja, hogy őt arról az oldalról liberálisnak, s zsidóellenesnek nevezik. Erélyes

hangon válaszolta, hogy nem zsidóellenes és senkinek sem a béréne, hanem nemzetének szolgálja és neki teljesen mindegy mit gondolnak róla a túlsó oldalon.

A belügyminiszter ezután emlékeztetett arra, hogy 1931ben az előtt a választás előtt, hogy preventív közigazgatási szolgálatot építsen ki előbb, vagy pedig a betegellátási szolgálatot. Akkor amellet döntött, hogy a preventív közigazgatási szolgálat kiépítése fontosabb a nemzet életében és ezt kisebb anyagi eszközökkel tudta megoldani.

Ezután részletesen foglalkozott az ONCSA működésével és azt kielégítőnek mondta. Az egyik képviselő jóindulatú túlzással úgy állította be ezt az alapot mint egy terebélyes fát, sajnos még nem az, de legalább is csemeté. Az egész alap működése az úttörés stádiumában van. Az eddigi eredmények megnyugtatók és biztatók. Az alap emelni akarja a legalsóbb társadalmi osztályok életszínvonalát, de csak amellet a feltétel mellet, hogy az illető erkölcsi nyóvája is emelkedik. Mag van győződve arról, hogy az alap működése, elgondolása helyes és egészséges és hogy munkája sikerre fog vezetni.

Ezután a rendészeti kérdésekre tért át. Köszönetet mondott azokért az elismerésekért, amelyekkel a Házban a rendőrség, a rendészeti szervek munkáját kísérték, mely munkát a kormány is elismeri. Természetesen a kormányban is kötelessége gondoskodni arról, hogy a rendészeti szervek működésüket megelégedetten és abban a tudatban végezzék, hogy az állam elismeri munkájukat.

A belügyminiszter ezután reflektált Bakó László képviselőnek azokra a kijelentéseire, amelyekkel Deák Leó Zombor és Bács-Bodrog vármegyék főispánjának magatartását tette bírálat tárgyává. Deák Leó a megszállás 23 esztendője alatt a magyarság vezetője volt és ezt a hivatását a legnagyobb önzetlenséggel kifogástalanul teljesítette. Magyarország csak hálás lehet azokért a munkájáért, melyet 23 év alatt a Bácskában a magyarság érdekében kifejtett.

A belügyminiszter ezután arról beszélt, hogy a nemzetiségi vidékeken szolgálatot teljesítő tisztviselők a nyelvtanulás terén önmaguk haladását mutatkozik. A magyarság nem hűségnyilatkozatokat vár, hanem hűséget a nemzetiségektől. Ezt a hűséget meg követeljük feltétlenül, de nem

A pénzügyminiszter ismertette a hadkötelezettségi és hadmentességi adóról szóló javaslatot

A Magyar Élet Pártja kedden este nagy érdeklődéssel kísért pártértekezletet tartott, amelyen Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter ismertette az egy-szerű hadkötelezettségi és hadmentességi adóról szóló törvényjavaslatot. A pártértekezleten megjelentek a kormány tagjai, az államtitkárok, főispánok és törvényhozó tagok nagyszámban. Kölcsey István alelnök meleg szavakkal üdvözölte Kállay Miklós miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy Eger város egyhangúlag választotta képviselőjévé. A pártértekezlet résztve-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1942 XI. 11.

Egészséges fehér fogak
minden arcai vonzóná és szépé városszólunk. Az egészséges fehér fogak Chlorodont-fogpaszta gondoskodásáról, hogy fogai nemcsak épek, hanem valódi fehéré is maradjanak.
Felfújás után de lefújás előtt
Chlorodont
fogpaszta

szabunk feltételeket. Minden tisztoság magyar állampolgárral szemben egyforma mértékkel mérünk, bármelyik nyelvet használja is. A nemzetiségi politikát így értelmezi, hűségnyilatkozatokatokra nincs szükség.

Beszéde befejező részében a miniszter még egyszer hangsúlyozta, hogy politikai szempontok sohasem vezettek. Sohasem követelt politikai állásfoglalást, vagy politikai szempontok bevitelét a közigazgatásba senkitől. Minden intézkedése az ellen a tendencia ellen irányult. Ma különösen nem lehet tekintettel arra, hogy ki, — milyen politikai pártból tartozik, mindig csak az nézte, hogy becsületes magyar ember valaki. Elérkezett az ideje annak, hogy mindenféle kicsinyes politikai szempontot félre tegyünk. Majd eljön az ideje annak, hogy kivesszük magunkat, eljön az az idő, amikor világméretű kérdéseket boncolgatunk. Ma ne világméretezzünk!

— Ha nem éri fel valaki ezzel ezt, majd én ököből fogom megérinteni. Ma csak egy szempont lehet előtünk az, hogy magyarok vagyunk. Valamennyiünk előtt egy cél áll az ország jövőjének megmentése és biztosítása. Ez forog kockán. Tehát senki se állítson fel közzöttünk választásokat és nem is szabad, hogy emelhesse. Tessék ezt tudomásul venni és tessék eszerint eljárni.

A belügyminiszter nagy tapsal fogadott beszéde után a ház a belügyi tárca költségvetését általánosságban elfogadta.

vői ünneplésben résztették a miniszterelnököt.
Ezután Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter ismertette törvényjavaslatát, amelyet a pártértekezlet alapos vita alá vett és a miniszter felajánlotta szavai után egyhangúlag elfogadottá.
Kölcsey István alelnök a párt nevében köszönetét fejezte ki a pénzügyminiszternek a törvényjavaslat elkészítéséért és biztosította arról, hogy a párt egyöntetűen a legnagyobb bizalommal támogatja a mai rendkívüli időben az ország érdekében kifejtett nehéz munkájában

Időszerű kis lexikon

Francia-Marokkó eredetileg szultánág volt s ezelőtt harmadik évvel, 1912-ben került francia védnökség alá. Algériától, amelyről legnapri számunkban írtunk, nyugatra terül el az Atlanti-óceán partján. Fővárosa Fez ugyan 150.000 főnyi lakossággal, de a francia kormányzat és a szultán székhelye Rabat 90.000 lakossal. Maga a védnökség területét körülbelül 420.000 négyzetkilométer, lakóinak száma pedig 7 millió, ebből európai 250.000. Az eddigi események során említett városok lakosságának száma: Casablanca, a védnökség legnagyobb városa, kiköli, 260.000 lakosa van, Meknes 80.000 lakosával, Safi 25.000, Port Lyautev 20.000 lakosával

már jelentéktelenebb városok. Vasúthálózatának Casablanca a középpontja, legfontosabb az 1921-ben megnyitott Algir—Fez—Casablanca—Marrakes vonal, amelynek birtokáért a most folyó harcok során is heves lesz a küzdelem. Marokkó lakosai között vannak a híres berberék és riff-kabilok. A riff-kabil lázadást és Abd el Krim hádat csak 1926-ban tudták végleg leverni a franciák. A védnökség gazdasági szempontból is jelentős. Gabonamélieket, déligyümölcsöt termelnek kivételre is. Sok a kecske, ezeknek hőrét, a marokquin-t messze vidéken ismerik. Dömborzatára vonatkozólag megjegyezzük, hogy tengerpart sík és termékeny, a parttól 50—60 kilométerre dombos, sivatagos vidék kezdődik.

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Szerda este: Párisi express.
Csütörtökön este: A Sasfiók.
Gobbi Hildával.
Pénteken este: Párisi express.

A Sasfiók

Nem szokattan, hogy Debrecen színházlátogató közönsége nem mindig karolja fel szeretettel és érdeklődéssel azokat az igaz értékeket, amelyek pedig a legtöbb joggal tarthatnának számot a közönség legszélesebbkörű érdeklődésére. No, de amit elmulasztottak a felnőttek, pótolta az ifjúság. A Dóczy leánynevelő intézet növendékei, akik végig nézték a tegnapi est előadást, lelkeségükkel forró sikert estét avatták a Sasfiók felújítását. A Csokonai Színház színpadán sok kiváló tolmácsolásban láttuk már *Edmond Rostand* értékálló művét. Örömmel kell megállapítanunk, hogy a gondos előkészítésben újra színre került darab nemcsak melióan sorakozik az emlékeztetés sikerű előadások sorába, hanem egyenesen utat kér magának a legjobbak közé, amelyet valaha is láthattunk a Csokonai Színház színpadán.

Zách János rendezése színes, jól tagolt, stílusos és fokozó erejében arányos. Színpadképei szépek, csoportalakzatai levegősek és jól hatnak. Az előadás gördülékeny, ami magában véve is biztosítéka és jelentékeny tényezője a sikernek.

A darab súlya *Gobbi Hilda*, a Nemzeti Színház kiváló művésznőjének a kezében van. Egyike azoknak a kivételes adottságú művészeknek, akiknek a megszemélyesítésében színpadra vitt figura való hús-vér emberként ölt testet s akiről eltűnik a játék máza és eleven, friss hatóerejével, szuggesztív játékkészségével a színpadhoz bilincseli a nézőt. Egyéniségből kiáradó erőtudat felfokozott lendülettel, változatos és mégis csodálatos formálókészséggel egymásmellé rakott, egyhangzó színharmóniába foglalja játékszerűségét. A vágy, az elrendelő cél utáni vágy, mely Napoleon fiának lelkét sokoldalú és követelő lendületű tartalommal, feszítőerejű drámaisággal tölti be, értelmezésében sohasem hanyatlak a hétköznapiság szintjére, mert lelkének varázslatos izzású mély tüze megfeszítette szépségeiben állítja azt élénk egy alapok különböző eredőjeiként aszerint, amint annak a módosító körülmények irányát fordítják. A közönség tomboló lelkeséggel ünnepelte a kiváló művésznőt, aki felléptévei hódolóijává tette Debrecen színházszereplő közönségét.

Ferenyi Sári a Mária Lujza szerepét mértékletesen és meggyőzően játssza. Tudásfőnyere, kiegyensúlyozottsága nem tévesztik céljukat. *Fereny* eszésszerű szerepét *Hortobágyi Arthur* eleveníti miniszterien, nagyszerűen érzékeltetve a császár hol akaraterős, hol gyermekesen ellágyuló alakját. *Zách János* Metternichje vérbeli tehetségre valló jó produk-

Csokonai Színház
Szerda este félhét órakor (C) bérletben az ellenállhatatlan vidámságú operett:
Párisi express
Csütörtökön kivételesen 6 órai kezdettel
A sasfiók
Gobbi Hilda, a Nemzeti Színház kiváló művésznőjének vendégfelléptével!

Selmeczy Mihály honfiai hevélete elhíheltéerejű. Fokozása a logikai mérték keretében szépen ívelt. *Almássy Judit*, *Kollár Livia* és *Moory Luczy* felkészültségük és művészetük javával szolgálják az előadás sikerét. *Kompóthy Gyula*, *Kormos Ferenc*, *Vitéz Molnár Iván*, *Rajz János*, *Bakos István* és *Márky Géza* nagyszerű játékkészségükkel egészítik ki a színvonalas előadást. Kisebbszerepekben *Süli Manji*, *Gál Manci*, *Dócsiné Jellinek Giz*, *Tanay Sándor*, *Szity László*.

Ragályi Elemér, *Balogh Béla*, *Dóka János* és *Kucsbár József* kiegészítik az együttest.

FILM

A HUNGÁRIA filmszínház nagy érdeklődéssel üdvözöltte a „Garcia futárja” című kalanddrámát, amelynek izgalmas és végig lebilincselő meséje a spanyol-amerikai háború idejéből elevenít fel érdekes részletet. A film főszerepét *Wallace Beery*, *John Boles*, *Barbara Stanwick* játsszák tökéletes művészettel.

Aulikki Rautawaari finn énekesnő hangversenye

A finn-magyar testvériség kedves és megkapó ünnepe volt *Aulikki Rautawaari* énekesnő tegnap este az Arany Bika dísztermében tartott hangversenye. A közönség kitüntető szeretettel fogadta a testvérnép szülöttét s az egyes műsorszámok után felcsattanó taps bizonyosságai annak, hogy nemesen kulturált művésztelével a kiváló énekesnő teljes mértékben rászolgált az elismerésre.

Aulikki Rautawaari ösztönös készséggel a pillanat ihletének hatása alatt formálja mondani valóját s megkapó énekművésze elsősorban nem a bensőszerű mélysegeit vetíti, hanem külső csillogást, fényt ad bemutatásában a műsorra vett műveknek. Tolmácsolása közben valahogyan

az az érzésünk támad, mintha a megtestesített mű állana előttünk öltözékének minden díszével s a test struktúrája, élő, eleven mozgásának ritmusa csak a sejtés ködében mozogna. És noha a bemutatott kompozíciók dinamizmusa nem tud áttörni tolmácsolókészsége fölé, mégis megéjtő varázslattal száll finom érzéssel, technikai felkészültséggel átszőtt énekművészet, amelynek mély intelligenciára valló ösztönössége sodróerőt biztosít.

Műsorán *W. A. Mozart*, *Johan Brahms*, *Jrjő Kilpinen*, *Jean Sibelius* művei és finn népdalok szerepeltek.

A közönség lelkeséggel, szeretettel tapsolta a bemutatott művek után a kiváló énekesnőt.

Roberto Papini Debrecenben

E hó 16-án és 17-én Debrecenben lesz *Roberto Papini* professzor, aki az Olasz Kulturintézet székházában két előadást fog tartani vetített képekkel. Az első előadásnak címe »A római építészeti szellem«, a másodiknak »Az olasz barokk építészet«. *Roberto Papini* professzor már Magyarországon tartózkodik, mint a budapesti egyetem vendége, ahol egy előadásorozatot tart az »Olasz építészeti története« címmel.

Papini professzor a firenzei egyetem építészeti-történelmi tantervének tanára. 1912-ben átrendezte a pratoi »Galleria Comunale«-t, 1919-ben a híres brearai Pinacoteca-t. 1934-ben a római »Galleria d'Arte Moderna« vezetője.

Roberto Papini egyike az olasz művészet leghíresebb történetészeinek. Az előadások, amelyeket az illusztris professzor tart Debrecenben, igazi kultúreményei lesznek városunknak.

Az orvosi magánygyakorlat válságával foglalkozott a kamara

A Budapesti Orvosi Kamara közgyűlésén *Bakay Lajos* elnöki megnyitójában megemlékezett a haretéren szolgálatot teljesítő magyar orvosok érdemeiről. *Antal Lajos* ismertette a haretéri szolgálatot teljesítő budapesti orvosok és hozzátartozók érdekében védelmére készült tervet. *Hudovernig Dezső* javaslatára elhatározták, hogy a Kamara eljár a hadiszolgálatot teljesítő orvosok tagdíjának törlése érdekében. *Gyertyámosy János* főtitkár évi jelentésében az orvosi magánygyakorlat válságával foglalkozva, helytelenítette, hogy a tehetősebb emberek is a betegbiztosítás keretében igyekeznek olesó orvosi munkához jutni. A Kamara felterjesztéssel fordult a belügyminiszterhez a törvényesen kötelező orvosi nyugdíjbiztosítás érdekében.

A dán király a felépülés útján van — állapította meg a hétfőn este kiadott utolsó orvosi közlemény. Hétfőn már el is hagyta ágyát a király.

Tíz ellenfél ellen játszott sakk-szimuláns Csócsits Lajos

Az Iparoskör házi bajnoki sakkversenye befejeződött. A versenyet meggyőző játékkal *Csernus János* nyerte tíz ponttal, második *Panczcs János* 8 és fél, harmadik *Barcza Ferenc* 8, negyedik *Lakatos István* 7, ötödik *Zombor Károly* 6 és fél, hatodik *Bodó István* 6 és fél, hetedik *Nagy Ernő* 6, nyolcadik *Kotrás László* 5 és fél, kilencedik *Óry István* 4, tízedik *Szabó László* 3, tizenegyedik *Kovács Lajos* 1, tizenkétedik *Imre* 0 eggyessel. A játékosokon meglátszik a Sakk-Kör főtitkárnak, *Csócsits Lajos* gondos nevelőmunkája, helyenként egészen nívós játszmák adódtak. Tegnap este az Iparos Kör helyiségében *Csócsits Lajos* sakk-szimuláns tartott. Egyidejűleg tíz ellenfél ellen játszott, kilenc játszmát megnyert, egyedül *Zombor Károlynak* sikerült döntetlent elérnie.

Párisban betiltottak minden nyilvános ünnepséget

Páris, nov. 10. (NTI) A francia kormány felhívást adott ki, amelyben a november 11-ére tervezett minden nyilvános ünnepséget betilt. Az emlékezés azokra a halottakra, — mondja a felhívás, — akik tegnap a francia gyarmatbirodalom védelmében életüket áldozták és azokra, akik ma vagy a jövőben hozzák meg ezt az áldozatot, nem egyeztethető össze nyilvános ünnepségekkel. November 11-e legyen a magabizáltság napja. Minden utcai pártfelvonulást meg fognak akadályozni. (MTI)

A Keleti-tengeren elsüllyedt egy svéd hajó, az 5495 tonnás Lidingsö

A Keleti-tengeren elsüllyedt egy svéd hajó, az 5495 tonnás *Lidingsö* gőzös, valószínűleg aknarábbanás következtében. — **Kormányváltás Dániában.** Buhl eddigi miniszterelnök lemondott, a király Eoavenius eddigi külügyminisztert bízta meg kormányalakítással. — **A létráról leestett üzletében és lábát törte Dávid Mihály** 28 éves asszony, kereskedő neje, Ha'van-utca 61. szám alatti lakos. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

Meggyorsult a tűzifa szállítása

A miniszteri biztos a helyszínen intézkedik az akadályok eltávolításáról

Bánffy földművelésügyi miniszter és *Foghtly* miniszteri biztos részletes nyilatkozatokban közölték a tűzifaellátás terén felmerült nehézségek megszüntetésére életbeléptetett intézkedéseket. A miniszteri biztos megbízása óta a helyszínen alapította meg a tűzifatermelés, a fuvarozás, a beraktározás és a vasúti szállítás terén felmerült akadályokat. A szükséges hely-

színi intézkedéseket először a Kárpátalján tette meg, majd Miskolcon intézkedett a tűzifa szállítás ügyében. Ezidőszent a Bácskában van körúton.

Az elrendelt intézkedések következtében meggyorsult a tűzifa szállítása, a vasúti forgalomban egyre számottevőbb famennyiségek érkeznek, főleg az ország tában legszegényebb vidékeire.

Megmenekült a kötélről a tolvaj, mert még nem töltötte be huszadik évét

A kecskeméti rögtönítelő bíróság *Dinnyés György* 19 éves napszámot 12 évi fegyházra és 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre ítélte.

ideje alatt birkát s lószerszámot lopott *Mivel nem töltötte be huszadik életévét, a rögtönítelő bíróság nem mondott ki halálos ítéletet.* (MTI)

Nagy tűz pusztított az Eszenyi gazdaság szepesi tanyáján

Leégett egy szénapajta, a kár 8000 pengő

Kedden délután fél négy órakor telefonon értesítették a debreceni tűzoltókat az *Eszenyi gazdaság Szepes 3. szám alatt levő üggyevezett Sárga-tanyájából, hogy meg nem állapítható körülmények között a tanya 40 méteres szénapajtajában tűz ütött ki. A láng percek alatt hatalmasan felcsapott és az esős időben is rohamosan terjedt a tűz. Az első lángnyelvet Major Sándorné tanyai alkalmazott vette észre, nyomban értesítette Faluhelyi György intézőt, aki a tanya lakóival együtt megkezdte az oltást, közben azonban értesítette a debreceni tűzoltókat és a mikespercsi csendőrsőrt. Értesítésére csakhamar megérkeztek a debreceni tűzoltók nagy készséggel és nyomban megkezdtek az oltási munkálatokat. Szerencsére víz*

volt elegendő, a tanya közelében levő halastóból szívattyúzták a vizet és hatalmas vízugarakkal öntözték a lángoló pajtát. Hat és fél órai szakadatlan munkával sikerült a tüzet lokalizálni, azonban a pajta nagyrésze elpusztult mintegy 350 mázsa szénával. A tűzoltók derekas, megfeszített munkája azonban nem engedte, hogy a tűz a tanya is átterjedjen és a pajta épületanyagának egyszérel is megmentették. A kár mintegy nyolc-tízezer pengő. A tulajdonos, *Eszenyi Józsefné*, aki a közelben levő másik tanyán volt, értesítésre szintén megjelent az oltási munkálatoknál.

A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a tűz milyen körülmények között keletkezett.

Máramarosszigeten kivégeztek egy öreg kuruzslót, aki elsötétítés idején lopott

Máramarossziget, nov. 10. A máramarosszigeti törvényszék rögtönítelő tanácsa halálra ítélte *Czofej Ferenc* 61 éves alsóvisóitizholdas gazdát és *Hápká György* 23 éves felsővisóitizholdas számot.

remán megszállás alatt a katonaságnak mint egészségügyi őrmester szolgált. Hápkát, aki egyszerű, tudatlan földművesember, a „doktor úr” néhány pohár pálinka mellett könnyen rávette, hogy szegődjék hozzá a betörésekre.

Az elsötétítés ideje alatt Felsővisón az ablakokon át behatoltak három lakásba és onnan élelmiszert és ruhaneműt loptak. *Czofej Ferenc* ismert kuruzsló volt a vidéken és általában „doktor úr”-nak nevezték. Az első világháború idején orosz fogságba került, ott sajátította el a kuruzslás tudományát, majd a

Hápkának a Kormányzó Úr megkegyelmezett és büntetését életfogytiglani fegyházra változtatta, míg *Czofej* szemben szabad folyást engedett az ítélet végrehajtásának. *Czofej Ferenc* a máramarosszigeti törvényszék udvarán végrehajtották a halálos ítéletet.

A közönség szava

A Hétvezér-utca körül...

Berényi Béla, régi előfizetők levelet intézett szerkesztőségünkhöz, amelyben a Hétvezér utcáról frott cikkünkkel kapcsolatban ajánl új és hasznos megoldást Ezt az új megoldást már 22 év óta várja — azóta szemléli a Hétvezér utca sorsának alakulását — s abból állna, hogy a városból törmelékelt, salakot hozó fuvarosok ne a Vásárpénztár előtti területre rakják le, hanem vigyék tovább, a Hétvezér utcára. Különösen a Kossuth utcai villamos végállomásának környékére, mert most az őszi esőzések idején, nagy pocsolatanyag riasztja el a villamosokat. Rámutat az utca fontosságára is, hiszen ez a Vámospercsi utat kötőné össze a Diószegi úttal. Mindez megindokolja a város által hozandó intézkedést: *rendeljék el, hogy a Vásárpénztár elé hordani szokott törmelékelt, salakot vigyék tovább a Hétvezér utcára s*

2-3 inségmunkással hányassák széjjel...

—o—

Számlalóbiztosok kérése

Még ez év kora tavaszán Debrecen sz. kir. város megbízásából sok más társunkkal együtt mezőgazdasági gép- és állatészszefrást végeztünk. Az amúgy sém túlságosan megfizetett munkánk béréből visszatartották annak egynegyed részét, míg a munkát felülvizsgálták. Ezen összeg azt szolgálta volna, hogy az esetleges hibákat ha az illető nem hajlandó kijavítani, úgy a visszatartott pénzből mással végeztessék el a javítást. Miután azóta több mint félszáz év eltelt, nyilván megőrténi a felülvizsgálás, tisztelettel kérünk intézkedést a visszatartott összeg kifizetésére. Hazafias tisztelettel: *Több számlalóbiztos.*

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

Egyhavi törzsfizetést és egyhavi családi pótlékot kapnak a városi tisztviselők és alkalmazottak

A legközelebbi városi közgyűlés elé kerülő előterjesztés szerint a városi tisztviselők és összes alkalmazottak egyhavi törzsfizetésüket és egy havi családi pótlékot kapnak karácsonyi segélyként. Hasonló elbírásban részesülnek az összes munkások és napszámosok is.

Vannak olyan alkalmazottak, akik nem külön törzsfizetést és családi pótlékot kapnak, hanem csak egyszemben megállapított illetményt élveznek. Ezek számára a fizetésük 80 százalékát adják ki karácsonyi segély címen.

A segélyt megkapják az állami státusba tartozó számvevőség tagjai is, valamint az erdőgazgatóság és az erdőfelügyelőség tisztviselői, a zöldkeresztos nővérek, sőt a munkaközvetítő hivatal tisztviselői és alkalmazottai is. — Összesen 362.000 pengőt tesz ki a karácsonyi segény, amiből a házipénztárt 260.000, az alapokat 20.000 és a vállalatokat 82.000 pengő terheli.

A karácsonyi segélyt a belügyminiszter jóváhagyása után, december elején folyósítják.

500 rendőrlegényt soroznak Debrecenben

A tegnapi napon kezdetét vette Debrecenben a rendőrkapitányság épületében a rendőrlegénység sorozása, illetve felvételi vizsgálata. Ebből az alkalomból Debrecenbe érkezett Jeszenszky Andor vidéki rendőrfőkapitány, Forgách József vidéki rendőrszemélyzeti főfelügyelő, vitéz Nagyselmeczy László budapesti rendőrfőparancsnokhelyettes és dr. Herendy Elemér rendőrfőfelügyelő, míg a debreceni kapitányságtól vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő vesz részt a rendőrlegénység felvétel-

lét intéző bizottságban.

Küzel 500-an jelentkeztek az ország különböző részeiből a felvételre, miután most nemesak a debreceni körzet kapitányságai, hanem a fővárosi főkapitányság és az egész vidék kapitányságai részére Debrecenben tartják a rendőrlegénység sorozását. A jelentkezők orvosi vizsgálaton esnek át elsősorban, majd a többi felvételi szempontok figyelembevételével válogatják ki a legkíválóbb jelentkezőket az európai hírv magyar rendőrség tagjaivá.

Elnapolták az ötvenkét vádlottas burgonyadrágítási ügyet

Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni törvényszékben dr. Pogány Béla bíró megkezdte a tárgyalást Steiner József konyári fuvaros és 51 társa bűnügyében. A vádirat szerint Steiner József, Kabai Lajos, Szűcs János, B. Jenei Lajos vásároltak nagyobb mennyiségű burgonyát az év elején Szerep, Konyár, Sáránd községeiben.

A gazdálkodók, akik eladták nagyobb áron a burgonyát, azaz védekeznek, hogy ők nem voltak tájékozottak az ápról. A községükben nem hirdették ki

az új árakat és amikor érdeklődtek, azt a választ kapták, hogy 19-20 pengő mászája a burgonyának. Jóhiszeműen adták tehát el a burgonyát.

A bíróság két napig tartó tárgyalás után elnapolta az ügyet s bizonyítást rendelt el annak megállapítására, hogy mondták-e a gazdálkodóknak, hogy 19-20 pengős ára van a burgonyának. A tárgyalást azért is el kellett napolni, mert a fővádlottat, Steiner Józsefet nem tudták a főtárgyalásra megidézni, mert munkaszolgálatos.

A birtokosasszonyok honvédeinkért

A MANSz birtokosasszony csoport és leánykör ezévi munkaprogramja

Megkezdte az új munkaévet a debreceni MANSz egyik legszebben dolgozó, legeredményesebb csoportja, a birtokosasszony csoport. Az év munkaprogramjában a legnagyobb helyet a honvédeinkért végzendő munka foglalja el.

A birtokosasszonyok heti munkakörökön csigát pergetnek, majd a csiga árából dohányneműt vásárolnak sebesült honvédeinknek. Ugyancsak a sebesült honvédek szenvedését kívánják enyhíteni léggárnák készítésével. A sebesült könyökére, csipője alá való párnákat tengeri csuhajból és puha rongyból csinálják. Az ezévi munkából sem marad el a szegény gyermekek felruházása, már egybegyűlt az anyag, amelyből szintén a munkások alatt szabják, varrják meg a gyer-

mekruhákat. Szép munkát foglalkoztat ezidén is tehát a birtokosasszonyok, Öry Jánosné elnöknő vezetésével.

A Birtokos Leánykör babakelengyeket készít. Most vasárnap bensőséges családi ünnepségen adták át az egyiket a kis Török Dezsőnek. Az egész leánykör volt a keresztanyja az egészséges kis magyarnak, akit Bírinyi Mária tartott keresztvíz alá. A keresztelést Uray Sándor MANSz igazgató, lelkipásztor végezte. A bájos fiatal keresztmamákat kelengyét, süteményt adtak a Törökcsaládnak ajándékba s az értékes ajándékot még egy erdélyi nyerménekközlővel is megtelítették. Hálásak is voltak a szülők az egész leánykörnek s agilis elnöknőjének, Ökrös Juliának.

A szódavíz, ásványvizek adóztatására városi szabályrendelet készült

Debrecen város törvényhatósága szabályrendeletet alkot, mellyel szabályozza az ásványvizek, szikvizek és alkoholmentes szénsavas italok után fizetendő fogyasztási adó mértékét.

A tervezet szerint a következő adót kellene fizetni: természetes ásványvizek és gyógyvizek adója egyliteres üveg után 4 fillér, fél-literes üveg után 2 fillér, egy-literesnél nagyobb üveg után minden megkezdett fél-liter után 2 fillér. Természetes vagy mesterséges gyümölcs-, vagy egyéb ízzel édesített és szénsavval feltett alkoholmentes italok után 0.1 literenként félfillér lenne az adó.

A város területén készített és itt forgalombahozott szikvizeknél a fogyasztási adó lerovása a szénsavat szállító gyárak, illetőleg a szénsavat forgalombahozó kereskedő útján történik.

Ha a szénsav szifonfejes üvegben árusított szikvíz telítésére szolgál, úgy a szénsavat tartalmazó tartály után 10 kilónként 24 pengőt kell az adó címen befizetni. Ha a szénsavat tankokban, illetőleg ehhez hasonló készülékekben vagy rendes szikviz-

gyártó készülékben, de saját üzemből fogyasztásra kerülő üdítő víz vagy szikvíz telítésére használják, úgy az üzem felelős vezetője minden egyes készülék után havi 80 pengőt köteles a városi adóhivatalba befizetni.

A körülbélül egy liter szikvíz és ásványvíz gyártására szolgáló patron fogyasztási adója szintén egy fillér.

A város területén kívül gyártott, de a Debrecen területén belül forgalombahozott, mesterséges úton telített, alkoholmentes szikvíz fogyasztási adója a következő lenne: Kéldecis üveg után 1 fillér, fél-literes üveg után 2, egyliteres üveg után 4, kélli üveg után 8, ennél nagyobb üvegnél literenként 4 fillér fizetendő.

Az adózás végett be kell jeleníteni az üzem helyét, a gyártásnak meghatározott órákban kell történnie és az előállítás befejeztével a készüléket a városi adóhivatal pecsétjével vagy más zárral lezárják. Ezt a pecsétet vagy zárat csak az adóhivatal kiküldött közegei távolíthatják el a gyártás megkezdése előtt. Ha azonban az adóhivatali közege

készítés megkezdésére kitűzött határidőn túl egy óra lefelé sem jelennek meg az üzemből, a gyárosnak jogában áll két érdektelen tanu jelenlétében a gyártást megkezdeni, tehát a zárat vagy pecsétet eltávolítani. Ezt a körülményt azonban az adóhivatalnak azonnal bejelenteni köteles.

Az üzemtulajdonos az adóköteles tárgyakról raktárkönyvet tartozik vezetni, de a polgármester ez alól felmentést adhat, ha az előállított mennyiség egyébként is megállapítható, vagy ha a fogyasztási adó átalanyszó van. Adózatlan mennyiséget csak a bejelentett raktárban szabad tartani. A hiányzó mennyiségek után az adót meg kell fizetni.

Pontos intézkedése a szabályrendeletnek, hogy a polgármester egyes üzemekre, az üzemtulajdonos kérelmére, az ellenőrzési szabályoktól eltérő szabályokat és könnyítéseket állapíthat meg. Az ellenőrző közegeknek meg kell engedni az üzleti könyvekbe való betekintést is, de ezek az adatok hivatalos titokként kezelendők.

Ma tartja ifj. dr. Széll László professzor előadását a Déri Múzeumban

A Német Tudományos Intézet mezőgazdasági könyvtárállításával kapcsolatosan érdekes előadást tartott programjában. Az október elején megindított "Uj Európa" előadássorozatának magyar nyelvű ciklusában ma délután előadást tart ifj. dr. Széll László gazdasági akadémiai tanár. "Magyar agrárpolitika az új Európában" címmel. Az előadás iránt, ami délután 6 órakor kezdődik a Déri-múzeumban, nagy érdeklődés nyilvánul meg városunk gazdasági életének vezetői körében annál is inkább, mivel az előadássorozat első előadásában ugyanerről a témáról egy kiváló német professzor beszélt s már akkor felmerült az az óhaj, hogy magyar részről is történjenek meg az állásfoglalás. Az előadásban minden érdeklődőt szívesen látnak.

Vörheny, kanyaró és has-tífusz megbetegedések voltak nagyobb számban Hajdú megyében

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén dr. Gaertner István m. kir. tiszti főorvos ismertette jelentését a vármegye október havi közegészségügyi helyzetéről.

Heveny fertőző betegségek közül nagyobb számban jelentkezett: has-tífusz 63 és gyermek-fertőző megbetegedések közül kanyaró 65, vörheny 26 esetben. Vérhas 5, diftéria 9, bárányhimlő 1, szamárköhögés 2, nyílt gümőkór 10, lepténe 1, malária 14 esetben fordult elő. Diftéria elleni védőoltások száma 2112, tífusz elleni védőoltást 2088 esetben adtak.

Zöldkereszt egészségvédelmi körök száma 16, 22 tanácsadó orvos és 24 védőnővel. Orvosi tanácsadások száma 230, a tanácsadásokon megjelentek száma 3807, védőnői családlátogatások száma 4285, szaklátogatások száma 6059. Kormos Ilona védőnőt Hajdúböszörményből Orszentmiklóásra osztották be szolgálatra, Török Bálintné okl. szülész-nő Vámospércs, Sári Gusztávné Kaba községbe nyert működési engedélyt. A zöldkereszt tejs-, anyatej-, cukor- és szappanlemez folyamatban van.

A népmozgalmi adatok Hajdú megye területén októberben: házasságkötések száma 113, elváltak száma 415, halálozások száma 359, természetes szaporodás 56, egy éven alul elhalt 108 gyermek, az elváltak száma 4, gümőkórhalálozás 25, heveny fertőző beteghalálozás 5.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— KOSSUTH LAJOS ÉLETRÉGÉNYE —

Írta: Hegyaljai Kiss Géza

(8) Híres kivonulását így mondja el Kossuth:

— Darabos, nyers ember volt Kövy. S ez a sajátsága egyszer egy kis összeütközést is idézett elő. Történt, hogy egykor tárgyalóba belemelegedve, a szabott órán túl jó soká folytató az előadást. Mély csendben hallgattuk, mint mindig. Azonban — véletlenül esett-e, vagy szándékosan történt? — valaki épp azon padokban, ahol én is ültem, megsúrolgatta a padlót csizmatalpával, ami úgy hangzott, mintha türelmetlenség jele volna. Kövy felénk fordult, végig járatta rajtunk szikrázó szemét, öklével a tanszék tornácára ütött, mindig felénk nézve, elkialtotta magát: Hitvány gazemberek — és elrohant. En azt mondom társaimnak: Aki elég hitvány, hogy zsebre tegye a gazember címet, ám tessék. Én nem teszem. Ha ezt a kérdést jóvá nem teszi, én előadásra többé nem jövök. Elmegyek Kassára, leteszem ott a vizsgát.

— Szavaim helyesléssel találkoztak. Amolyan kis „kivonulás a szent hegyre” lett belőle. Három nap, a világi növendékek

legnagyobb része, nem mentünk a tanításra. A tanórát a kollégium előtt a gyepen töltöttük tömegesen, egyikünk fennhangon olvasott Kövy tankönyvből. Aztán tanárunk értem küldött.

— Hát domine fráter! mi-csoda bolondságokat csinálnak maguk? — kérdezé.

— Nem bolondság az tekintetes uram, hanem a megsértett becsületérzés méltó neheztelése — felelém. — Mi tanulni jöttünk ide, nem meggyaláztatni. Büszkéek voltunk rá, hogy a nagy hírű Kövy professzor tanítványai lehetünk, de becsületünkre is büszkéek vagyunk. A tekintetes úr tudja, hogy én akár 24 óra hosszat is szívesen elhallgatok, így mások is. Ki adott alkalmat arra a kellemetlenségre? Nem tudom. Lehet, hogy véletlen volt. Jobb is volna annak tekinteni s észre sem venni. De mi sem batyárok, sem gyermekek nem vagyunk. Pár hónap múlva a tógátusok dal-kara éneklé nekünk azt a búcsúdalt, hogy:

Menjetelek!
Isten veletek!

S mi az iskolából kilépünk az életbe, nem vihetjük magunk-

kal homlokunkon a gazember bélyegét. Méltóztassék a dolgot bölcsességesen lecsinálni. Különben országos skandalum lesz belőle, ha megtudják, hogy Kövy professzort tanítványai elhagyták.

— Jól van no — felelé — jöjjenek fel holnap, majd elcsináljuk.

Felmentünk. — Egy kis kellemetlenség fordult elő a mult napokban — mondá Kövy. — Sajnálom. A dolog onnan eredt, hogy szándékosan rossz akaratot gyanítottam, de utána jártam s meggyőződés, hogy nem az volt! Hát feledjük el, ne vesztessük a drága időt, menjünk tovább! Hanem (oldal reám mutatva) a dominus Kossuthból országháborító lesz!

Pompás arckép ez az ifjú Kossuthról! Fényes elme, komolysággal telt lélek. Minden szelíd simulékonysággal melletti is nemesen önéreztetés férfiai jellem. Szépen világít rá egy másik pataki diákori hagyomány is.

Lajos jurátus egy kemény téli napon felöltö nélkül tér haza. Tudakolják, hogy hová lett a kabátja? Kiderült, hogy egy iskolatársának adta oda, aki sokat didergett a hidegben.

Melegen ír róla a Kövy esetel kapcsolatban egy tanuló-társa:

— Ekkor tanultam és a szep-lőtlen erkölcsű ragyogó tehet-

ségű, vonzó külsejű ifjút ismer-ni, szeretni és becsülni.

Finkey Ferenc így szól erről a jurátusletről:

— Az országshírű Kövy professzor nemesak elméletileg vezette be növendékeit a magyar jogba, hanem gyakorlatilag is. Ezért alakította hallgatóiból az úgynevezett Páncél-vármegyét. Főispánja ő maga volt. A többi tisztséget pedig az ifjúság közt osztotta ki. Páncél-vármegye gyűlésein aztán rendszeres vitaközlések folytak. Tárgyal-ták, behatóan bírálták a közelet jelenségeit. Ebben a disputában Kossuth is részt vett. Későbbi felfogása kialakulására nem maradt hatástalan a kollégium egészséges levegője.

Kossuth mindvégig melegen érez a pataki ifjúság iránt. Kitar-tó küzdelmét az önfenntartásért és önművelésért jól ismeri. Lelkesedni tudását, melyet ő az ifjú egyik legelső erényeként becsül, szívesen tartja emlékében.

Beöthy Zsolt meglátogatja Torinóban és örömmel hallja tőle a pataki ifjúság dicséretét. Maga is derűsen mondja el, hogyan felelt meg Kövynek egy olyan kérdésére, melyet nem tanított. Ezt a következtetést vonja le az elbeszélésből:

— Bárha a mai fiatalok az önképzés ösztönében sem maradna a régi mögött.

(Folyt. köv.)

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 7-én reggel 8-tól, november 14-én reggel 8-ig: „Kigyó”, Piac u. 31. telefon: 30-95 „Tisza”, Péterfia 61. telefon: 24-52. — „Csillag”, Árpád-tér 1. telefon: 29-32. — „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. telefon: 17-09. — „Mátyás király”, Nyilastelep, Vámospercsi út 16. telefon: 32-01.

— **JÓ FEGYVER ÉS JO KÖNYV HÚ BARÁT.** Küldj Nemzeti Könyvtár füzetet harcoló honvédeknek a Nemzeti Könyvtár füzetéből. Megajánlásért a Bajtársi Szolgálat megkeres.

A beiso front

hivatásáról és feladatáról írt Szász Lajos közéleti miniszter és azokat a szavakat, melyeket az ország népéhez intézett, jó szívvél fogadják mindenki. Megszívlelendő szavak. A mai idők szavai voltak ezek.

Nem elég kint dicsőségesen harcolni.

Arca már volt példa az első világháború idején, hogy a frontokon küzdő katonák erejükön felül megtekinték kötelességüket és elvégezték a rájuk rótt feladatot sokkal, de sokkal jobban a kellemtől, mégis összeomlott a világ és eljött utána a trianoni pokol...

Azért, mert csak kint volt rend és fegyelem.

Azért, mert csak a frontok katonái tartották szem előtt, hogy egy ország akkor erős, ha külső és belső vonalain egyformán tudja mindenki és teljesíti is kötelességét.

Kint hosszú a harc, az nem vitás.

Ezer, meg ezer kilométer választ el bennünket azoktól, kik érettségük is helytállanak. Minden tettük magyar tett. Minden hír, melyet róluk kapunk, minket tölt el nemes büszkeséggel...

A közéleti miniszter megmondta tömören és érthetően, hogy mi a teendő, ha együtt akarunk harcolni a külső frontokon álló honvédekkel. Nem lehet afölött vitakozni, hogy akarunk, vagy nem akarunk. Egyetlen út van: akarunk. Minden áron, minden erővel, minden hatalommal és minden rendelkezésre álló eszközzel. Kívétel nélkül. Senki se vonhatja ki magát, de ne is vonja. Ne áldozatai és vámszedői legyenek ennek a világháborúnak is, hanem részesei, akik kivesszük mindenből a részüket.

Sajnálatosan látszik egy afféle irányzat, mintha némelyek azt hinnék, hogy ez a háború az ő háborújuk és minden azért van így, hogy ők többet és még többet összeharcoljanak. Felhasználnak legszentebb pajzsokat, s ha kell keresztényi mivoltukat is meglobogtatják, de ugyanakkor olyan tettek vannak mögöttük, mely tettek arról beszélnek, hogy mindenhez értenek, csak éppen az onzetlen és tiszta hazafiasságban és keresztényi erkölcsökben nincsenek otthon gyakorlatilag. Apró kis mocskos ügyek ugyanúgy szívügyük, mint a nagy halak halászata a zavarosnak vélt időkben. Nem lehet eléggé ostromozni ezeket és nem lehet eléggé a magyar közvélemény pellengérére állítani az ilyen magukról megfedkező mohó harcosokat.

Ezeknek már affigha elég a jó szó és figyelemzés.

És kell valami olyan szöveg...

rettegjenek, amitől tartanak. Így mindenképp fontos volna az, hogy tudja mindenki ebben az országban, hogy egyszer számot kell adnia arról, hogy mikor és hogyan szerezte, milyen úton, módon a vagyonát. Ne szegyelje a számadást, álljon elő és bizonyítsa, hogy addig míg mások vérüket jó szívvél hullatták a magyarságot és kereszténységért, ők, ám lassuk, milyen úton, módon harácsolták össze a vagyont, melynek a háború elején se híre, se hamva nem volt. Ma legtöbbször csak szegényedünk, igényeinkről lemondunk, de azok, akik ma is úgy élnek, mint „Marci Hevesen”, minden baj és gond nélkül, illő, hogy lássuk, tudjuk, miből és hogyan?...

A belső front erőssége és állása érdekében fontos az, hogy a láncolás és sibilás minden formájában szűnjön meg. Ne legyenek ki-és bejárások, ne legyenek összeköttetések és rókautak, melyeken keresztül, kasul csak azok a befentes és minden hájjal megkentek kelhessenek és járhasanak, akik ügyeskedő ravaszáguk mellett semmi más nem hoztak erre a cudar világra, de ezt az ügyeskedést aztán annál merészebben és sok esetben arcátlanabban kamatoztatják...

Iparos, kereskedő, földműves és magyar köztisztviselő, aki szívében remeg a magyar győzelem tiszta és becsületos kiharcolásáért és a külső frontok honvédei érdekében utolsó falatjáról is lemond, ez a társadalom ugyanúgy követeli a belső front tisztaságát és erős voltát, mint a közéleti miniszter, mert a külső frontnak egyetlen biztosítéka van, a tiszta, sőt megtisztított belső front!...

— **A Csapó-utcai egyházközség** vegyes bibliaokrája szombat délután 6 órakor tartja bibliaoráit a Szappanos-utca 16. szám alatti gyülekezeti otthonban, melyre az érdeklődőket szeretettel hívja és várja.

— **Ma délután 5 órai kezdettel** vallásos ünnepély lesz az ispolányi templomban. Igét hirdet Birinyi János segédlelkész. Móra Ferenc: „Üzenet hazá” című versét szavalja Széchy Mária II. gimn. tanuló.

— **A kistéplomi egyházközség** központi bibliaokrája ma, szombat délután 5 órakor a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremében bibliaórát tart, melyre a gyülekezet tagjait szeretettel meghívja az egyházközség vezetője. A bibliaórát megelőzően azok, akik a családlátogatási bajtársi szolgálatban részt vesznek, megbeszélést tartanak. Ugyanakkor lesz a kézimunkaóra is.

— **Hírek az Árpád-téri egyházközségből.** Szombat este 6 órakor bibliaóra a Rakovszky-utcai népisola III. osztályú termében. — Csütörtök este 5 órakor istentisztelet a templomban. — Vasárnap, 15-én délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet. Bibliát olvas és imádkozik dr. Szász Imre esperes. Prédikál D. dr. Révész Imre püspök. Énekel dr. Szász Imréné orgonakísérettel. Ünnepélyes tanácsülés a templomban. Az Árpád-téri templomot 30 év előtt építette Vecsey Imre és Bruckner Karolina képmását bemutatja a gyülekezetnek dr. Hegyaljai Kiss Géza lelképásztor. Beszédet mond D. dr. Révész Imre püspök.

— **Karácsonyra megint lesz csokoládés sütemény és cukorka.** Szakértő körök híre szerint sikerült két vagon kakaóbabot behozni, amelyet a hazai csokoládégyárak fognak ipari nyersanyaggá feldolgozni. Ezzel a segítséggel az érdekeltek Mikulásra és karácsonyra változatosabb árukat tudnak elő-

Harmadszor kísérelt meg öngyilkosságot egy 19 éves leány

Felakasztotta magát a padlásán de idejében észrevették

Szabó Ella 19 éves leány, Nyil-utca 67. szám alatti lakos tegnap délelőtt 11 órakor felment lakásuk padlására és a ruiaszárító kötéltre felakasztotta magát.

Szerencsére a családja tagjainak, akik állandóan figyelemmel kísérik a leányt, feltűnt hirtelen eltávóása és keresni kezdték. Esméletlenül állapotban találták rá a padlásán, ahol nyomban levágták a kötéltől és

a klinikára szállították.

Szabó Ellát dr. Nagymajtényi Ferenc rendőrfogalmazó hallgatta ki. A fiatal leány elmondta, hogy már egy év óta élte, „nem találja helyét” és harmadszor kísérelt meg öngyilkosságot. Előzőleg kétszer megmérgezte magát, sokáig súlyos beteg volt, de felépült és most harmadszor is el akarta dobni életét.

Egyévi börtönre ítélték a szepesi gazdálkodó hálátlan vendégét

Azért lopott, hogy morfiumot vásárolhasson magának

Hírt adtunk arról, hogy Péntek László szepesi gazdálkodó tanyájára beérkezett Bujna Margit 22 éves volt ápolónő és szomorú sorsáról panaszkodva szállást kért, hogy kipihenje magát. A gazdálkodó és felesége vendégül látták a leányt és annyira megsajnálta, hogy három napig a tanyájukon tartották, ellátták minden jóval, hogy minél jobban megerősödjön. Bujna Margit a házaspár bizalmát annyira megnyerte, hogy azok, amikor Debrecenbe jöttek szekerükön bevásárolni, rábízták tanyájuk őrzését is. — Ezt az alkalmat használta fel a hálátlan vendég arra, hogy valóságos kirabolja a tanyát. — Kétezer pengő értékű ruhaneműt, 800 pengő készpénzt, na-

gyobb értékű élelmiszert vitt el egy szekéren.

A nyomozás során kézre került a tolvaj és most állították a debreceni törvényszék elé. — Bujna Margit töredelmes beismerő vallomást tett dr. Csajághy Sebestyén György tanács elnök előtt. Elmondotta, hogy morfinista lett, mint ápolónő és azóta nem tud szenvedélyétől szabadulni, az vitte máskor is lopásokra már. Most is csak azért lopta meg azokat, akik jők voltak hozzá, hogy pénze legyen és morfiumot tudjon magának vásárolni.

A bíróság a morfinista tolvajt, tekintettel arra, hogy már volt büntetve, elítélte egyévi börtönre. Az ítélet jogerős.

— **A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság III.** (matematika - természettudományi) szakosztálya, november 11-én, szombat délután félhat órai kezdettel, a központi egyetem XV számú tantermében rendezt ülést tart. Az ülésen dr. Berényi Dénes magántanár, r. tag ismerteti 1942 év nyarának hőmérsékleti viszonyait, majd dr. Hoffer András c. egy. rk. tanár, mb. osztály-titkár tart előadást „Adatok a tihanyi felszíni földtani viszonyaihoz” címen. A két értékes előadásra az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A közlétfási hivatal felhívja az érdekelteket** figyelmét, hogy a megállapított baromfi-árak fogyasztói árak. A kereskedő és az eladók között az árak nincsenek szabályozva. — Azok szabad alku tárgyát képezik és sem az ügynökök, sem a kereskedők nem kötelezhetők arra, hogy a termelők részére a maximális fogyasztói árakat fizessék.

— **Szappan megtakarítására** kiválóan alkalmas a Haidekker-féle „Hollo” védjegyjű terpenines kéztisztítópó, a százéves gyár kiváló szere, mi különösen az erősen beszenyezett munkáskezeket tökéletesen tisztára mossa, e célra tehát jobb, mint a szappan. A mai szappanhány mellett egyetlen háztartásban, műhelyben, hordában sem szabad a Hollópornak hiányozni. Csak a fekete „Holloval” és a Haidekker névvel valódi. Minden üzletben kapható. Kereskedők részére szállítja: Haidekker Pál Gözszappangyár r. t. Kaposvár. Ugyanott szappanok és mosószerkek is megrendelhetők.

— **Közszégi kötelekbe** 17 egyéni vettek fel a múlt hónapban, állampolgári esküt tett 6 visszahonosított egyén. Az illetékesi ügyosztályhoz 275 kérelmet adtak be állampolgársági és illetékesi ügyben.

— **A városi iparhatóság októberben 46 új iparigazolványt** adott ki. Munkakönyv be- és kijelentés 261 esetben történt, 36 tanoncszerződést kötöttek, fel- szabadult 19 tanonc, kiadtak 98 munkakönyvet, 24 ügynöki arcképes igazolványt és több más árusítási igazolványt.

* **Rossz gumicipőjét** ne dobja el, megjavítom, cipzárt igazítok, újat teszek Kovács, Deák Ferenc utca 2.

— **Nemesített vetőburgonyát** hoznak be Németországból. A behozott vetőburgonyát a Növénytermelési Hivatal adja ki az elszaporítására vállalkozó gazdaságoknak.

— **A Debreceni Piarista Diák-szövetség elnökének,** dr. Ruffy Varga Kálmánnak haláláról külön gyászjelentést adott ki s közszeregyváltás címén egy szegénysorsú piarista diáknak 50 pengő adományozott.

— **Október folyamán a rendőri büntetőbíróság** 1414 kihágási és 119 közigazgatási ügydarab érkezett. Feljelentést tettek 454 férfi és 9 nő ellen. A legtöbb volt az állagészségügyi kihágás, — szám szerint 339, kontárok ellen 16 ügyben, ipari kihágást eljárást 9 esetben indítottak meg. Mezőgazdasági terményhamisítás 21, közegészségügyi kihágás 10 esetben történt.

— **Találtak egy ordas ártány** sertést a Belleföldön. Behajtották a város istállójába. A sertés mellé egy sárga tyúk is került, mint elibantogt főság. Ha a sertés igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, akkor a város november hó 16-án, délelőtt 10 órakor a sertésvásártéren árverésen eladja a sárga tyúkot, délelőtt 10 órakor, a Bethlen u. 39. számú ház udvarán árverezik el, ha addig a gazdája nem jelenkezik érte.

— **Ehhasználták a kalocsai érseki belkutatást.** Glatfelder Gyula, kinevezett kalocsai érsek, nek november 22-re tervezett beiktatását elhalasztották.

— **A csizmadiaszakoszlály** elnöksége értesíti a szakosztály tagjait, hogy a f. hó 11-ére meghirdetett szakosztályi ülést, f. hó 12-én, csütörtökön délután 3 órakor tartja meg az ipartestület tanácsstermében, fontos szakmai ügyekben.

— **A esendőrök elfogták** és a debreceni törvényszék fogházába kísérték Fehérvári Teréz 26 éves dorogi leányt, aki Czitrom Ábrahám dorogi rabbinak a lakásáról ruhaneműket lopott el. Belórt Braum Zsigmond 82 éves szíkvizgyáros lakására is és onnan 70 pengőt lopott el.

— **Franciákat is felvesznek** a német légi haderőbe. A német légi haderő motoros alakulatai felvesznek olyan nemzeti érzelmű 18—50 éves francia állampolgárokat, akik készek közreműködni az új Európa felépítésében.

Lábort lan

Kedves tábori lapot hozott a posta az Árpád-téri református népiskolának és Lengyel Jolán II. oszt. tanulóknak. Kiss Gyula honvéd »Valahol Oroszországból« volt a levélíró.

Ott laktak a Csonka u. iskolában. Búcsúztatni az összes osztályok és a körzet tantestülete Nagy Lajos igazgató vezetésével elmentek az iskolába.

A növendékek virággal, cigarettával kedveskedtek, egy kis rövid ünnepség keretében a búcsúzó katonáknak. Erre jött ez a kedves megemlékezés.

— **Kedves kis gyermekek** és kedves kis Jolán! Amikor eljöttetek Debrecenben az iskolaudvarra a mi búcsúztatásunkra, könnyekig meghatott bennünket magyar kis szívek őszinte szeretete. En tőled kaptam egy doboz Leventét, melyre ráírtad a neved és én elhatároztam, hogy meg fogom ezt köszönni neked és a többi kis iskolatársnőidnek egy tábori lapon. Biztos fogtok neki örülni. Legyetek jó tanulók, mert csak úgy lehetnek büszke lányai a magyar hazának. Hazafias üdvözléssel Kiss Gyula honvéd.

— **Jól sikerült az Iparos Kör és ifjúság füsttlen napja.** A Debreceni Iparos Kör, az Iparos ifjúság és az Iparos Dalegyelet együttesen nagyon szép ünnepélyt rendezett, Krisch Károly elnök megnyitó szavai után, melyben méltatta a füsttlen nap rendezésének jelentőségét, a dalárda nagyon szép énekszámot adott elő. Majd Fu Antal „Miert harcolunk” címmel tartott értékes előadást a magyar nemzet küzdelméről. A belső munkafronton is a legnagyobb kitartásra buzdított mindenkit. Ifj. Püspök Sándor magyar nótákkal, Kovács Lajos nagyhatású szavalattal, az Iparos Dalegyelet népdalegyüttessel, Nagy Livia énekművész magyar nótákkal, Nagy Sándor mélyen átértelt szavalattal, Simon István nótákkal arattak megérdemelten nagy sikert és laptot. Krisch Károly elnök meleg szavakkal zárta be az ünnepélyt, mely a Szózat elnevelésével ért véget. Az egyes műsorszámokat Frimmer Pál felsőipariszkolai főoktató jelentette be sok izes humorral állandó derűltséggel keltve.

— **Új telefonköszöntés** — az uszlása szellemből kifolyólag. Horvátországban új telefonköszöntést rendeltek el Horvátországban. A beszélgetést „Spremmo” („Készen”) szövekkéval kell kezdeni s „Spremini” („Készen vagyunk”) szövekkéval kell befejezni. Az új telefonköszöntés — hangoztatja a rendelet — az uszlása szellemből fakad.

— **A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség** ma este két helyen tart összejövetelt. Az ispolányi csoportban este 6 órai kezdettel Németh Bertalan tanító az „Iparosság múltja, jelene és jövője” címen, a homokkerti csoportban este 7 órakor a „Magyar sors” címen Pál Antal ref. segédlelkész tart előadást.

— **Forró szurokba** tenyerelt aszfaltozás közben a Piac-utca 10. szám előtt Nagy Sándor 18 éves munkás, Magyar utca 8. szám alatti lakos. Másodfokú égési sebeket szenvedett, a mentők részcsitették első segélyben.

— **Négyezer frankot** adtak Napoleon mellényért Nantes francia városban tartott árverésen. A fehér mellényt, mely pontosan tájékozta Napoleon mellés csipőszélességéről, Martin nevű ügyvéd vette meg.

— **Vichyben internálták** az amerikai újságírókat. A Felső-Pyreneusokban levő tarbesi internálótáborba szállítják őket, ahol kommunistákkal és volt spanyol vörösbárdistákkal kerülnek egy táborba.

DEBRECZEN 7. OLDAL
1942. XI. 11.
GYÁSZROVAT

Taraba Vilmosné Dedinszky Matild 32 éves korában meghalt. Temetése Hódmezővásárhelyről történt hazaszállítás után szerdán délután félnyolc órakor lesz a Kőztemető díszravatalozó termé-
ből, a Dankó temetkezés rendezésében.

Bóné Ferencné Dobos Mária 61 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Kőztemető 2. B. ravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Pacsirta u. 64. A) **Pusztai Fábrián József** egyetemi szerelő 64 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 3 órakor lesz a 2. A. ravatalozóteremből, ugyanaznap átszállított kisleánya hamval mellé Gyászolják felesége, testvérel, anyóssa, sógoral, sógorinói, unokaöccsel, unokahugal és a rokonság. Lakás: Bujdosó utca 17. Gebauer-cég rendezi.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Ráthonyi Pál közs. jegyző Ujfehértó, fiú György. Kövér Gyula tüzoltó H.-bőszörmény, fiú Sándor. Mező Gyula máv. mozdonyvezető Kőlesey u. 22. fiú Tibor. Kecskés Ferenc fuvaros, Homok u. 18. fiú Zoltán. Nyilas Ferenc máv. géplakatos, Tőhötöm u. 50. leány Gizella. Tóth István cipész s. Erőss Lajos u. 9. leány Etelka. Kompár József fm. H.sámson, fiú József. Ujhelyi József máv. s. tiszt j. Barabás, leány Mária. Dr. Szabó Márton járásbíró Varga u. 15. leány Klára. Lindenfeld Zoltán banktisztv. Burgundia u. 15. sz. leány Agnes. Jónás Mihály máv. fekéző Szoboszlai Papp I. u. 26. fiú László. Csomós Ferenc máv. fekéző Zádor u. 33. leány Mária. Tóth Sándor cipész s. Kabar u. 9. fiú Ferenc. Mázló Lajos fm. Kuruc u. 53. leány Julianna. Marossy Jenő községi állatorvos Tiszacsépe, leány Mária. Mezei József malomtulajdonos Zsaka, leányMágdolna Vitéz Béres István ny. útmester Kassa út 60. fiú Barna. Cs. Hamar János npsz. Dömsödi u. 20. fiú János. Both József kisbirtokos Török B. u. 21. fiú József. Tamás István kisbirtokos Pacsirta u. 24. leány Éva. Vencsellai fm. Bellegelő 288. leány Irén. Ersegy Károly m. tisztv. Déli sor 19. leány Anikó. Cselőzsi Pál dohányszerelő Apagy, leány Mária. Fazekas István pályamunkás Tegez u. 72. fiú József. Szabó János fm. Pacsirta u. 15. leány Ilona. Monosi Sándor köt-szővő m. H.bőszörmény, fiú József. Nadasdi Attila kisbirtokos Veréb d. 43. fiú Attila. Hajdu Mihály dohános Sziki-

gyakor I. tanya, leány Erzsébet. Szabó Lajos motorszereelő Andrassy u. 27. fiú Lajos. Molnár Gyula ref. lelkész Ebess 46, leány Eszter. Veisner Sámuel tejtermelő Szávay Gy. u. 6. fiú Tibor. Tótszegi István kereskedő Lorántffy u. 6. fiú Sándor. Végh Gyula asztalos m. Rothermere u. 4. leány Mária. Heisz Zoltán baromfikeres Szepességi u. 43. fiú Gábor. Kaszás András asztalos s. Hegyi M. u. 17. fiú András. Dr. Harsányi Zoltán keresk. isk. tanár Kisujszállás, leány Pirooska. Nagy László máv. Virág u. 38. sz. fiú László. Gönczi Sándor gázlámpakezelő Bujdosó u. 24. sz. fiú Csaba. Ács Gábor pályamester Eötvös u. 83. leány Erzsébet.

Eljegyzések: Vaskó Aladár népzenész Tóth Á. u. 64.—Budai Julianna u. o. 68. Terdik István timár s. Fancovics u. 54.—Zelenka Erzsébet Halasi u. 3. Arany Sándor fodrász s.—Csonka Margit Nyil u. 35. Ferge István kovács s. Eötvös u. 75.—Szabó Irén Percecs u. 24. Szabó Lajos fm. Vámospercs—Huszi Zsófia Haláp 157.

Házasságok: Herczeg András máv. órabéres Pavillon laktanya Kozma Erzsébet Báthory u. 10. Szöllösi Ferenc banktisztviselő Eötvös u. 26.—Berzékai Katalin Ferenc J. út 38. Tóth János géplakatos s. Budapest—Varga Ida Baththyány u. 22. Atyim Sándor gazd cseléd—G. Kovács Irén Szepességi 10. Szappanos András n. fogalmazó Baja—Vándor Irén Hajnal u. bérház. Molnár Sándor máv. fekéző Mátészalka—Kozma Róza Gyöngyvirág u. 14. Molnár János máv. pályamunkás Haláp 116.—Vida Erzsébet Haláp 81. Ónodi László máv. tiszt Mezőkövesd—Csiba Ilona Apaffy u. 32. Kerékgyártó István közműves s. Kálmán u. 18.—Sztármári Erzsébet Boeska tér 2. Tóth István tsz. szkvő Budapest—Bagdi Jolán Kertész u. 3. Haló Károly lakatos s. Nyil u. 76.—Adamik Julianna Apafája u. 8. Szilágyi Mihály közműves s. Ménrót u. 16.—Boros Margit Bajnok u. 32. Kapros István gyári munkás Rothermere u. 28.—Bagoly Róza Huszár G. u. 7. Kaskó Sándor köztemetői sírásó—Molnár Erzsébet Bellegelő 29. Szána Gábor fm. Repülőtér—Molnár Mária Hunyadi u. 5. Zeöld János gazd. felügyelő Busi u. 15.—Ill Julianna Zenta. Polyvas Sándor földbirtokos Sárand—Polgár Rozália Szepességi u. 28. Nagy Sándor ács s.—János u. 53.—Angyal Julianna Pallag 1/23. Székely Géza szobafestő s. Nagyerdő 22.—Kovács Julianna Eötvös u. 16. Tóth Kálmán tm. Barcaság u. 48.—Végh Julianna

Vulkán telep 20. Turzó Dezső éttermi s. Ferenc J. út 14/15—Gellén Margit Csillag u. 66. Liberman Géza nyomdatulajdonos Ferenc J. út 79.—Schimer Terézia József kir. hg. u. 6.

Halottak: öz. Balogh Péterné ref. 77 éves, Fanesika 29. Tolvaj Ferenc ref. 89 éves Szabolcska u. 3. Kiss Gyula gk. 17 éves, Fábriánháza. Szolnoki Katalin ref. 11 napos, Teleki u. 74. Simon Sándorné ref. 63 éves, Vezér u. 3. Illyés István ref. 72 éves, Doboz u. 11. Kovács József ref. 41 éves, Miklós u. 28. Varga László ref. 2 éves, Szepesi u. 75. Szilágyi Kálmán ref. 32 éves, Tiszalök. Földvári Istvánné rk. 55 éves, Szabó K. u. 3. Molnár Zsuzsanna ref. 64 éves, Veres u. 19. Serbán György gk. 13 éves, Egyek. Magyar Gyula ref. 4 éves, Kaba. Krausz Adolf izr. 79 éves, Jánosi u. 14. Öz. Pető Gáborné ref. 79 éves, Pesti u. 4. Öz. Veress Jánosné rk. 72 éves, Kishegyési út 39. Öz. Basa Zoltánné rk. 37 éves, Nyil u. 13. K Nagy Emőke ref. 2 hónapos, Péterfia u. 43. Csendes Lajos rk. 49 éves, H-pályi. Szoboszlai Imre ref. 4 hónapos, Baranyi u. 12. Szabó Gábor rk. 6 hónapos, Derecske. Fábrián József rk. 52 éves, Bujdosó u. 17. Kósa Irén ref. 23 éves, H-dorog. Nagy István ref. 41 éves, Tornyos tanya. Bóné Ferenc ref. 61 éves, Pacsirta u. 64. Varasovszki Gizella rk. 3 hónapos Máv. Kolónia III.

— A vallás- és közoktatásiügyi miniszter dr. Karácsony Sándor egyetemi ny. rendes tanárt a pedagógiaira az 1942—43. évtartamára a debreceni állami középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagjává kinevezte.

— Hósi halált halt honvéd temetése Bécsben. A bécsi központi temetőben kedden katonai tiszteletadással temették el Csobotocs honvédet, aki a harc-téren szenvedett sérülésében meghalt. A temetésen a bécsi magyar főkonzulátust dr. Kartal Jenő miniszteri osztályfőnök képviselte, aki az elhunyt ravatalán elhelyezte a főkonzulátus és a bécsi magyar kolónia koszorúját.

— **Mennyi Roosevelt évi fizetése?** James Byrenes, az új amerikai gazdasági diktátor kijelentése szerint 1943 január elsejétől Amerikában a legmagasabb fizetés 25.000 dollárra fog rugni. Propagandaokokra való tekintettel Roosevelt felszólította a kincstárt, hogy elnöki fizetését az adók levonása után hasonlóképpen 25.000 dollárra szállítsák le. Természetesen ebbe az összegbe nincsenek az elnök egyéb bevételei beleszámítva. A kincstári tisztviselők számítása szerint több mint 65.700 dollárt kell annak az egyének keresnie, akinek nettó fizetése az adók levonása után 25.000 dollárra fog rugni. (MN.)

— **Előkerült a romokból gróf Zrinyi Miklós hadvezér, köllő valóságos sirenleke** — írja a Magyar Kalonaujság legújabb száma, amelyben érdekes és színes beszámoló közöl a csáktornyai és szentilónai Zrinyi ünnepekről. Ezenkívül Rommel „vizvezérkará”-ról és egyéb időszerű eseményekről szóló riportok, hírek, tárcák, valamint négyoldalas képes melléklet található számol az érdeklődésre.

Dr. Ruffy-Varga Kálmán úr
72 éves korában elhunyt. Földi maradványainak beszentelése csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a Szent Anna-utcai róm. kat. templomban.
Gebauer-cég rendezi.

A Szent Anna-utcai róm. kat. templomból temetik Ruffy-Varga Kálmánt

Hírt adunk arról, hogy dr. Ruffy Varga Kálmán nyug. gazdasági akadémiai igazgató hét-főn este meghalt. Halála szíves körben kellett mély részvételt. Tegnap intézkedés történt Ruffy Varga temetéséről. Miután az elhunyt hosszú időn át haláláig világi elnöke volt a debreceni róm. kat. egyházközségnek, a Szent Anna-utcai r. k. főplébánia-

templomban történik a beszentelés. A ravatal a templomban állítják fel. Beszentelés és gyász-mise után a kopsorsót a templom előtti térre viszik és ott hangzanak el a búcsúbeszéd.

A kegyeletes aktus után a kopsorsót gépkocsira teszik és az elhunyt szűkebb pártijába, Nagy-fajkúrtre (Barcs megye) szállítják és újbóli beszentelés után az ottani templomban levő családi kriptában helyezik örök nyugalomra.

Debreceni Közraktár és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselőikara fájdalommal jelenti, hogy

Dr. Ruffy-Varga Kálmán

vállalatunk igazgatóságának tevékeny és közszeretben álló társelnöke elhunyt.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Minden gazda végezze el az őszi vetést

Az el nem vetett vetőmagvakat be kell szolgáltatni

A kedvezőtlen időjárás következtében a vetés az ősszel rendkívüli módon elkésett. A hosszú ős azonban lehetővé teszi, hogy a gazda az elmaradt vetést elvégezze és minden időt kihasználva igyekezzék a vetőmag céljaira meghagyott kenyérgabonát elvetni, ami nemcsak egyéni érdeke, hanem elsősorban a közellátás és honvédelemé.

A földművelésügyi minisztérium az őszi vetés mielőbbi elvégzésére annál is inkább felhívja a gazdákat figyelmét, mert a természetellen értelmében a termelő a vetőmag céljára meghagyott kenyérgabonát bármilyen ok miatt rendelkezésére nem használja fel, az el nem vetett őszi magvakat december 31-ig köteles beszállítani a Hombár-nak.

Jó az állategészségügy, emelkedett az állatforgalom a megyében

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos ismertette a vármegye október havi állategészségügyi állapotáról szóló jelentését:

Az állategészségügy állapota Hajdú vármegyében október hónapban is jó volt. Az állatforgalom októberben a következő volt: Vasúton szállított el 94 drb két éves felüli ló, 3 drb két éves aluli ló; 409 drb két éves felüli szarvasmarha és 42 drb két éves aluli szarvasmarha, 18 drb borjú; 647 drb juh és 1 drb bárány; 67 drb hizott sertés, 721 drb sovány sertés, 1001 drb süldő és 4 drb malac. Gépkocsin 16 darab hizott sertés szállított el. Ezek szerint az állatforgalom a múlt havi forgalomhoz viszonyítva a lovakban és a juhokban alig változott, a szarvasmarhákban, sovány sertésekben és süldő ser-

tésekben tovább emelkedett, a hizott sertések forgalma ellenben tovább csökkent.

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásárra csak soványserlest hajtottak fel, számszerint 499 darabot, melyből eladásra került 142 darab. Árak: soványserlest 195—316 fillér elősúly kg-kint. Választott macac páronkint 45—82 P.

A keddi állatvásárra felhajtás: Ló 203 darab, gazdát cserélt 100 darab. Szarvasmarha 500 drb, adva 301 drb. Árak: Vágóelő 120—290 P, silány igásló 152—286 középes 290—580, jó 600—1100, kocsiló 1200—1600 P. — II. rendű ökör 150 fillér elősúly kg-kint, III. r. 130 fill. II. r. boka 145, III. r. 125 fill. II. r. tehén 140, III. r. 120 fillér (8 százalék levonással.) II. r. borjú 170, III. rendű 150 Ökör elősúly kg-kint 160—186 fillér. Fejős tehén darabonkint 720—1200 P. Irányzat lanyha.

SPORT

Amire az első hely kötelez...

A DVSC nagy fölénnyel, öt tiszta ponttal nyerte az NB II. Mátyás-csoportjának bajnokságát. Szép eredmény ez, még ebben a gyenge mezőnyben is, azt jelenti, hogy a debreceni vasutasok külön klasszist képviselnek abban a csoportban, melyben vég-eredményben mégis csak ott van a múlt évi bajnokságnak három jóképességű csapata is, a Nagy-bányai SE, Marosvásárhelyi SE és a Kolozsvári MÁV.

Nem lennék azonban tárgyalagosak, ha a DVSC kétségtelen érdemeinek elismerése mellett meg nem látnánk a hibákat is. A debreceni csapat nagy gólarányú győzelmet ellenére sem mutatott egyik őszi mérkőzésen sem olyan játékokat, amivel nyugodtan engednénk nemcsak az NB I-be, hanem még a bajnokságot követő osztályozó mérkőzésekre is. Áll ez főleg a támadósorra, hiszen a közvetlen védelem és fedezetor olyan játékosokból áll, akiket nem egy NB I. csapatunk is szívesen fogadna. A támadó-sorban azonban legalább három helyen erőtlent kell, a szó igazi értelmében. Tehát nem elég, ha új, közepes képességű játékosok szerez a debreceni csapat vezető sége, hanem három klasszisz csatárra van szükség. A csapat elvégzte feladatát, a békéscsabai kiküldéstől eltérve, a mai játékerőhöz mérten százszázalékos teljesítményt nyújtott. A téli plihenő alatt a vezetőségnek kell munkába lépnie és mi, akik ismerjük a DVSC áldozatkész vezetőjét, bizonyosak vagyunk benne, hogy a támadó sor erősítése bármilyen áldozat árán is megtörténik, mert ez az áldozat megtérül az NB I. mérkőzések nagyobb számú közlésében. Elég itt példának felhozni, hogy a B. Törökvéstől a Magyar Kupában elszenvedett vereség egy Ferencvárosi mérkőzés nagy anyagi és erkölcsi sikerétől fosztotta meg Debrecen.

Idegenben minden mérkőzés nehéz, minden ellenfél veszélyes és ha arra gondolunk, hogy a DVSC tavasszal ötször megy idegenbe éppen a legnehezebb ellenfelek, az NSE, MSE, Sz. MÁV, K. MÁV, K. Bástya ellen, már nem is olyan sok az az öt pont előny... Elbizakodásra semmi esetre sem jelelnhet okot, ahhoz azonban elég, hogy ismét felcsillantsa a reményt az NB I-be jutásra és olyan csapat összekovácsolására serkentse a vezetőséget, amelyek nemcsak az osztályozókön vereski be magát az NB I-be, hanem ott is szépen fog szerepelni.

DVSC-Ny. Törökvérs mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban

A DVSC csapata a bajnokság befejezése után még néhány mérkőzést játszik és december elején szabadságra megy a játékosait. — Vasárnap a Stadionban fél 2 órai kezdettel a Ny. Törökvérsnek az amatőr elsőosztályba gravitáló együttesével játszik a vasutas csapat barátságos mérkőzést. A DVSC teljes csapatával áll ki, sőt szóval egy-két próbajátékos szerepeltetéséről is.

Vincze Jenő vasárnap ismeri játszott a NAC ellen és a 34 éves debreceni fiú az Ujpest egyik legjobb embere volt.

Valószínűleg újrarájtszák a Ferencváros—Elektromos felbuzsáskodt mérkőzést, bár ha az igazolódik be, hogy nem a játékevezető, hanem a Ferencvárosi közönségnek hibájából szakadt félbe, akkor az Elektromos javára igazolják a 3:2-es eredménnyel.

Szilágyi és Szabó bekerült az NB II. heti legjobb 11-ébe. Szilágyi a középsatár, míg Szabó a tartalékcsoport jobbösszekötője.

A Mátyás-csoport utolsó bajnoki mérkőzését játszottak le vasárnap Békéscsabán a CSAK—Nagybányai SE. A mérkőzés a második hely kérdését dönti el.

Kristóf kitűnően játszott vasárnap a Törökvérsben. Két gólt is az ő beadásából löttek a Haladásnak.

A DVSC a bajnoki idény befejeztével több barátságos mérkőzést akar játszani Debrecenben NB I. csapatokkal. November hó 22-én lenne az első ilyen mérkőzés, a török-magyar válogatott mérkőzés napján. A DVSC vezetősége a Vasassal, Gammával és a Haladásal tárgyal.

A török szövetség még nem létezik, érdeklődés arra nézve, hogy biztosan jön-e a török válogatott november 22-én Budapestre. Lehetőség van, hogy emellett a magyar-török válogatott mérkőzés.

Kettős amatőr bajnoki mérkőzés lesz az egyetemi sporttelepen. Az őszi bajnok DVSC játszik a jó formában levő Karcagi LE csapattal fél 2 órai kezdettel. Előtte a D. Húsoz újra feltörő csapata játszik a veszélyes és jó erőkből álló Dorocska MOVE csapatával. Mind a két mérkőzés erős küzdelmet ígér.

Nagy Mihály, a Nyilastelepi Törökcsapat kapitánya, fiatal kapusa a DVSC-be lépett. A kiváló játékos, aki egyike a legnagyobb kapus tehetségeknek és legutóbb a Debrecen válogatottjában mint a csapat kimagaslóan legjobb em bere kapráztatta el a nézőket brilliáns védéseivel, már az idény kezdete óta szerette volna megszerezni a DVSC és azóta állandóan folytat tárgyalásokat a Nyilastelepi Törökcsapat vezetőjével és a DVSC között. Most Szűcs elnök megértő gesztusa folytán végre sikerült a meggyezés és Nagy Mihály a DVSC-é. A két Szűccsel s

Nagy Mihály most már három kitűnő tehetség erősíti a Nyilastelepi Törökcsapatot a DVSC-t.

Felkérem a Nyilastelepi Törökcsapat vezetőjét, hogy fontos megbeszélés végett pénteken este hét órakor a Szakácsi vendéglőben jelenjenek meg, felszerelését mindenki hozza magával. Szűcs elnök.

Olajosmagvak és az azokból előállított olajok forgalmának szabályozása

A m. kir. Iparügyi Miniszter Úr 70.000-1942. Ip. M. sz. rendeletével az olajosmagvak és az azokból előállított olajok forgalmát szabályozta. Belföldön termelt olajos magot és kendermagot csak a Futura vásárolhat. Belföldön termelt napraforgómagot, tökmagot és vadprecmagot a Futura és az vásárolhat, akinek ilyen magvak vásárlására a m. kir. Ipari Anyaghivatal (Vegyészeti Osztály) (az alábbiakban: Anyaghivatal) külön engedélyt ad. Ipari feldolgozóknak belföldi olajos magot csak a Futurától vásárolhatnak. Termelői kötelesek a rendelet hatálybalépésének napján meglévő, valamint az

azt követően általa termelt és beszerzett olajos mag és olajkészletét — azoknak a mennyiségeknek kivételével, amelyeket termelési szerződés alapján termelt, vagy amelyeket az 1942 évi november hó 15 napjára a rendelet szerint vásárlásra jogosult tulajdonos adott — bejelenteni.

A bejelentést az 1942 évi november hó 20 napjára Debrecenben a Gabona Irodában kell megtenni. A termelőnek azonban a lakóhelyén kívül levő készletét a lakóhely szerint illetékes közszolgálati elöljárósághoz (polgármesterhez) is be kell jelenteni.

A bejelentést a Gabona Irodában díjmentesen kapható hivatalos bejelentőlapra, írásban kell megtenni.

A bejelentés alá eső olajos mag és olaj igénybevételét, kivéve a termelő részére házi szükségleteinek fedezésére szükségesek napraforgó, vagy tökmagolaj, illetőleg napraforgómag, vagy tökmag valamint a vetőmag céljára szükséges olajosmagot.

A rendelet szerint az igénybevétel alól mentes részt a termelő lakóhelye szerint illetékes közszolgálati elöljárósághoz (polgármester), illetve Debrecenben a Gabona Iroda állapítja meg.

Az igénybevevő olajosmag és olajkészletet a birtokosa nem használhatja fel és nem hozhatja forgalomba, hanem köteles azt megőrizni, kellő gondossággal kezelni és a romlástól megőrizni. Az igénybevevő készlet ellenértékét a Futura a közellátásügyi miniszter úr által megállapított ár alapulvételével átvételkor készpénzben köteles megfizetni.

A rendelet szerint felajánlasi kötelezettség terheli: a kereskedőt, az általa beszerzett olajos magra vonatkozólag; azt, akinek termelési szerződés alapján olajos magra vonatkozó követelése, vagy ilyen követelés alapján átvett olajosmagkészlete van; a lenkórót feldolgozó ipari vállalatot az üzemében kitermett lenmagra vonatkozólag; az olajsajtolt, iparost, bármilyen címen szerzett olajra vonatkozólag, végül azt, aki külföldről olajos magot, vagy olajat hoz be, a behozott olajosmagra illetőleg olajra vonatkozólag.

A felajánlásnak ajánlott levélben a Futuránál díjtalanul kapható úrlap felhasználásával kell történnie.

Olajos magnak, olajnak, vagy extrahálható olajpogácsának bérben való feldolgozását iparos,

(gyáros), csak az anyaghivatal engedélyével vállalhatja el.

Olyan olajtűk, amelyek erre az anyaghivataltól engedélyt kapnak, az olajos magnak bérben való feldolgozását (vámítást), csak abban az esetben vállalhatják el, ha a megrendelő a közszolgálati elöljárósággal bizonyítvánnyal igazolja, hogy az olajosmag saját termése és az abból előállított olaj saját házi szükségletét meg nem haladja, a bizonyítványt Debrecenben a Gabona Iroda adja ki.

Az olajosmagnak bérben való feldolgozását (vámítást) végző olajtűt a vámtól csak olajpogácsában szabad.

A közszolgálati bizonyítványt be nyújtott beadványok illetékmentesek. Ha a kérelmet előzőleg terjesztik elő, az erről felvett jegyzőkönyv szintén illetékmentes. A közszolgálati bizonyítványt illetékmentesen és díjtalanul kell kiállítani.

A rendelet megszegése kihágást képez és 6 hónapig terjedő elzárással büntetendő. Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1942 évi november hó 5-iki 251 számában megjelent rendelet nyújt. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálócsy legérgebb nyomozóirodája országosan ismert. Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 672 12. 9

ALKALMAZÁST nyér férfi

Könyvelő hosszabb áruüzemi gyakorlati felvételt. „Mérlegképess” jellegre. 1859 vv. Erős férfi kézimunkást és segédleányt felvesz Fisch Piac 44. 1964

Kedző kézimunkára nagy munkára felvételt. Csapó-u. 25. Udvarban. 1965

Fodrászsegédet úriban állandó munkára felvesznek. Széll Miklós-u. 2. 755

Munkásleányok felvételnek. Csapó 73. Papp. 742

Egy ügyes fiú, aki pékségben volt, kifutónak azonnal felvételt. Szalay sülöde. Csapó-utca 73. 744

Pörvágó szabászok, ragasztók, úzőnők felvételnek. Kigyó-u. 37. Molnár. 740

Erős kézimunkás szabósegédek felvesznek. Varga-utca 51. Forgács. 735

Vízvezeték-szerelőt és segédjét felvesznek. Gyenes, Szent Anna 8. 1958

ALKALMAZÁST nyér nő

Irodai munkálatokban jártas tisztviselő nő ajánlatát kérjük. Perleki elgére. 1858 vv.

Munkásnőket felvesz a Debreceni Műkögyár Rt., Fűrdő-utca 2. 1942

Jómunkás hölgyfodrász kisasszonyt felvesz Soltész, Nap-u. 27. 1962

Varródaiba tanulóleányt fizetéssel felvesznek. Nagy Zoltánné, Miklós-utca 49. 762

Varródaiban kézi munkára felvesznek. Esernyőüzem, Pannónia udvar. 734

Mosónőt, ki szépen mos, felveszek. Cím: Pápay József-u. 12. (Poroszlav-út 26. számánál.) 747 vv.

Zsákvarrónót, ki gépen varrni tud, felvételt. Révi, Nyugati-u. 2. 746

ALKALMAZÁST keres nő

Zsidó úriasszony gyakorlatilag egy gyermek mellé elhelyezkedne. Kizárólag „Úriasszony-nál” jellegre a kiadóhivatalban. 665

Egy jó családból való fiatal nő elhelyezkedne úriházhhoz, hol családtagnak tekintenék. vidékre is. Cím a kiadóhivatalban. 430

Egy idősebb asszony nyugodt otthont keres szerény fizetésért elmenne 15-re vagy 1-re. Ágybelim van. Csapó-u. 28. Második udvar. 739

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenes szakácsnő jó bizonyítvánnyal tizenötödikére felveszek. Jelentkezés házfelügyelőnél öt órai hétfő Csapó 19. 697

Mindenes szobaleányt tanyára keresek. Érdeklődni dr. Bakondi-nél DMKE. Boeska-lér 1. II. emelet, 10-11 között. 668

Bejárónő délelőtti négy órai munkára felvételt. Vár-utca 2. III. 3. 759

Bejárónőt reggel 9 órá-tól foglalkoztatva felveszek, parkettkezelésben és főzésben jár-tas. Kossuth-utca 18. földszint. Jelentkezés dé-lután 3-5 óra között. 1961

Úriháznál szolgált jó bizonyítvánnyal bíró szobaleányt keresek — azonnali belépésre. Jelentkezés reggel 8-9, vagy este 6-7 óra kö-zött Arany János-utca 3. Ucai lakásban. 748

Szobaleány november 15-re felvételt. Je-lentkezhet Hunyadi-u. 16. 743

AJÁNLAT

Ciánoztasson, vizsgál-tasson Kissel, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. 86 11. 15

Drapériás függönyöket hosszú rójttal 25 P-401, valódi klóplli csipke-szővet, imprimeánva-gokat, Bolhermere 21. 8 12. 1

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetnek. Villanykörtesere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Bundáját divatosan készült Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2

Ekszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ékszer-t vesz Pollák Endre ék-szerész, Hatvan 2. 299 1. 8

Önkéntes urak! Egyen-ruhájukat Tegdes olcsón, gyorsan elkészítik. Kályn-tér 19. Püspök-palota. 1978 11. 21

Kabátokat csináltasson fordítottan „Margónál” csinos alakítások 30 pengőtől, Bethlen-u. 29. 1937 12. 25

Szappannak való zsi-ri szappanra becsereél Pál János szappanosmester. Kölcsei-u. 8. 1737 1. 19

Legolesőbban fest, tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29. Keresztépület, 1900 vv

Szőrmehundákat olcsón készit, javit, alakít Kóváry szűcs-mester, püspöki palota. 1232 12. 22

Értékes vásznait biztos kézzben dolgoztassa. — Varrás, himzés, monog-ramozás felelősséggel Favorit, Csapó 24. 125 2. 5

Anyaghiány miatt egyenruhák fordítását olcsón vállalom. Teg-des szabómester, Kályn-tér 19. 650

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fog-aranyat legmagasabb árrban veszek. Fránkl Piac-u. 73. 984 12. 10

Törött aranyat, ezüstöt, brilliáns magas árrban veszek. Takács Sándor-né. Piac 66. 393 1. 9

Kersek 26-27-es fe-hér vagy barna jó álla-potban levő gyermek hócipőt. Címeket kiadó-ba kérem leadni. 229 vv

ELELMISZER, ITAL

Uradalmi téli álló faj-alma nagyban, kicsiny-ben egész nap. Rákóczi 7. Pince. 1475 1. 28

Vöröskáposzta, cékla, téliretek nagyobb tétel-ben eladó Kassai-út 43. 1957

Harcoló és sebesül!

honvédeinknek ajánlj meg

Nemzeti Könyvtár

fűzetet. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyors-író gépíróiskolája, Bat-thányi u. 1. szám, Eng. 6475. Telefon: 20-77. Államvizgára előkészít, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Középiskolások előké-sztését, kerpéptálsáit vállalom. Angol nyelv-okta ást vállalom. Cím a kiadóban. 674

HANGSZER

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzettség-ű vállalom. Vargyas, Nap-u. 17. 522 1. 3

Bécsben képzett zong-orahangoló lelkiismer-etes munkát végez. Ebenslein, Csokonai 17. Telefon: 38-41. 15 12. 4

Zongora eladó. Kú-u. 104. 736

RÁDIO

Rádiót javíttasson, ala-kíttasson évtizedes gy-a-korlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BÜTOR

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. ház-felügyelő. 397 vv.

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vá-sárolhat udvari bútor-üzletemben. Brilláné Piac 71., udvarban. 476 12. 30

Antik szekrény, garni-túra könyvszekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szo-ba eladó. Kossuth 51. 1505 3. 16

Ebédlő kiesi szekrény-konyhaasztalok, függ-önyök, pányvás kő e-lek, kopirprés, tengeri-morzsoló sürgösen. — Szent Anna 7. 751

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

500 cm³ H. R. D. solo motorkerékpár kifogás-talan állapotban, új gumival jutányosan el-adó. Cím a kiadóban. 756

Eladó egy SHB 100-as motorkerékpár prima gumikkal. Teleki-utca 60. 741

TÜZELŐANYAG

Egy hold gyümölcsfa tűzkezőnek eladó. Cím a kiadóban. 737

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

Vendéglő, forgalmas, jogfolytonos azonnal átadó. Cím kiadóban 754

Fűszerüzletberendezés minden elfogadható áron eladó. Tóth Árpád 72. 753

LAKÁST KERES

Azonnali beköltözésre keresek 2 szoba, esetleg fürdőszobás lakást. Hegedűs Pál, Miklós-utca 10. 395

BÜTOROZOTT SZOBA

Nagyon szépen bútoro-zott utcai szoba fürdő-szobahasználattal azon-nalra is kiadó. Honvéd utca 26. 667

Csinosan bútorozott ut-cai szoba izr. úrnak vagy úrnőnek kiadó. Vörösmarty 10. 761

Csinosan bútorozott szoba kiadó. Vár-utca 2. III. 3. Érdeklődni délután 3-5-ig. 769

Egy bútorozott szoba magános férfinak nov. 15-re kiadó. Ugyanott 2 drb ágybetét eladó. Árpád-tér 43. 758

VEGYES

Grafológusnő minden egyén kézírásából biz-tos analízist nyújt. — Szecsenyi 43. 676

ELVESZETT

Elveszett sárga keztü Gámbrius. átjáróban. Megtaláló hozza el Bat-thány 14 alá. 1966

A Hungária moziban elvesztetem egy balke-zes bőrkeztü, a be-születés megtaláló 5 pengő jutalomban részesül, ha leadja Ma-goss György-tér 11. sz. alá. Juhász István. 556

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Használatlan fekete zakó csikos nadrággal eladó. Wesselenyi-utca 2. Földszint 7. 479

INGÓSÁG VÉTEL

Benzin- vagy nyersolaj motort, 5-10 lóerőig, kölcsön vagy megvétel-re keresek, Sipos építész, Csapó 23. 733

INGÓSÁG ELADÁS

Egy jó állapotban levő cserépkályha Egyma-lom-utca 8. sz. alatt azonnal eladó. 1967

Mayer-féle onduló gép eladó. Tóth Árpád-utca 11. 757

Egy sülyesztős gyer-mekkocsi eladó. Péter-fia-utca 52. 752

Valódi keleti szőnyeg — nagyobb méretű — eladó. Cím a kiadóban. 745

Gumikerektű új stráfkoc-si eladó. Kassai 43. 1956

Keleti perzsa szőnye-gek, valódiak, eladók. Komlóssy-út 11. 1959

GAZD. ESZKÖZÖK

Járgányhajításos dará-lót keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadó-ban. 1530 vv.

GAZD. TERMÉNYEK

Ungváry József ceglédi laiskolájából gyümölcs-fák érkeznek. Magas-törzsu köszme nagy választékban. Garai 5. 238 12. 7

Tarlórépa, morzsoló, répapázó eladó. Bat-thány 18. 749

ELADÓ HÁZ

Sarokház, Meszena 2. forgalmas helyen el-adó. Értekezni Timár 31. Szökénél, Közveti-lőt díjazok. 689 12. 10

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetgöl tel-ek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal be-költözhető ház P 2600-ért, valamint a Balaton utca 70. számú ház 1100 négyzetgöl föld-del. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Kálmánchelyi fatele-pen. Komlóssy-út 58. 3+

Elköltözés miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jö-meneteli fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. — Érdeklődni ugyanott. 2+

ELADÓ HÁZHELY

HÁZHELY eladó Haj-dúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az állomás közlemben 600 négyzetgöl. Szurmay-utca 1. sz. alatt a für-dőtől nem messze 425 négyzetgöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszo-boszló, Rákóczi-u. 74. 1675 vv.

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytag-ban eladó. Cím meg-tudható a kiadóhivatal-ban. 4+

ELADÓ FÖLD

15 kat. hold prima fe-kete föld Hajdúszoboszlón a Déli-Tilalmas dőlőben eladó. Közvetítő díjazok. Cím a kiadó-ban. 228 vv.

Kertészkedésre nagyon alkalmas háromezer négyzetgöl terjedelmű kőntősgátt sor 7. számú ingatlan háromszobásra alakítható cserépedellő épülettel, bőséges vízi villanyhűtésre szerel-hető téglakúttal eladó. Értekezhetni tulajdonos-sal, Kossuth-utca 63. 441

5 és 1/2 hold fekete föld eladó. Értekezni Belh-len-u. 76. 706 11. 15

ELADÓ ÁLLATOK

Mangalica süldők maxi-mális árrban eladók. — Honvédtemető-utca 6. 1835 vv.

Javitott nagy fajta li-bák, hizlalásra alkal-masak, eladók. Hon-védtemető-utca 6. 218 vv.

Fajbak, jól fejlett, 1 1/2 éves, eladó, Hajdúszo-boszló, Tóth Miklós, Rákóczi-út 80. 200

Javitott liba. 28 drb eladó. Kassai-út 43. 1955

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadósért felelős: (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a NISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSÁG

Feladó nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY